

JOURNALIST FRÉNK VAN DER LINDEN: 'LEG UIT WAT JE
DILEMMA'S ZIJN' 16 **MENGEND NEDERLAND ROEPT
OPTOT ACTIE 20** NEGEN VRAGEN OVER DE VERPLICHTE
TRAINING DI-ISOCYANATEN 28 **BEROEP IN BEELD: IHSAN
ÖZDEMİR VAN PLP COATINGS** 34

VERF & INKT #62

Mengen

Eskens R-Mikxs

- > Inline Mixer
- > 1,5 tot 5,5 kW
- > Semi-Automatisch
- > Gebruiksvriendelijk
- > Volledig Afgesloten
- > 5 - 100 Liter Blikken

Optioneel:

- > HMI
- > Recepten Beheer
- > ATEX
- > Rollenbanen

ESKENS
PROCESS SOLUTIONS

www.eskens.com

ESKENS, MORE THAN JUST MACHINES...

Dispergeren & Malen

WAB DYN0®-MILL UBM

De nieuwe WAB maalmolens met de innovatieve DYN0®-DISC BC maalschijven

Kenmerken:

- > Ideaal voor dispergeren/ malen van hoog viskeuze producten
- > Geschikt voor hoge doorvoer
- > Geschikt voor recirculatie of one-pass modus
- > Onderhoudsvriendelijk en ergonomisch
- > Werkt met maalparels van 0.2 tot 2.5 mm
- > Maalkamers van 0.5 tot 100 liter

Optioneel:

- > Frequentieregelaar pomp
- > Frequentieregelaar molen
- > Volledig ceramische uitvoering
- > ATEX

Maalparels:

- > Tosoh YTZ
- > Jyoti Zirconox

ESKENS
PROCESS SOLUTIONS

www.eskens.com

ESKENS, MORE THAN JUST MACHINES...

Hoe kan de verf- en drukinktindustrie haar standpunten op een effectieve manier adresseren aan politici en journalisten? Deze vraag kwam 25 november 2021 aan bod tijdens een onlinedebat tussen journalist Frénk van der Linden en leden van de VVVF. De kern van geloofwaardigheid? "Zorg dat het waar is wat je zegt. Schroom niet over je mislukkingen te vertellen. Laat je toetsen en leg uit wat je dilemma's zijn."

20

MENGEND NEDERLAND ROEPT OP TOT ACTIE

Mengend Nederland, waaronder de VVVF, publiceerde eind 2021 een manifest waarin de formuleerders zich richten tot de overheid en grondstofproducenten. "Er zijn genoeg plannen, maar zijn er ook genoeg duurzame grondstoffen? Dat vragen wij ons af als we kijken naar de plannen in de Europese Green Deal, de geopolitieke ontwikkelingen én het belang van grondstoffen voor de CO₂-voetafdruk van onze producten", zegt Jaitske Feenstra, directeur VVVF.

WERELDWIJD INZETBAAR – NU NOG SNELLER TERUG!

Wereldwijde inname en ecologisch
verantwoorde reconditionering van IBC's

Kosteloze service volgens onze
retourvoorwaarden

Ook voor minimale aantallen,
in veel regio's vanaf 1 stuk

IBC's worden binnen enkele
werkdagen opgehaald

Optimale service, voortaan altijd met één scan geregeld. Lees gewoon met uw telefoon de QR-code op onze nieuwe SCHÜTZ TICKET SERVICE-sticker uit. Zo komt u direct op de website van het SCHÜTZ-servicestation voor uw regio, waar alle contactmogelijkheden in één oogopslag te zien zijn. Online, per mail of telefonisch: met één vingertik kunt u uw IBC's laten ophalen.

Ontdek alle voordelen van de SCHÜTZ TICKET SERVICE:
www.schuetz.net/ticket

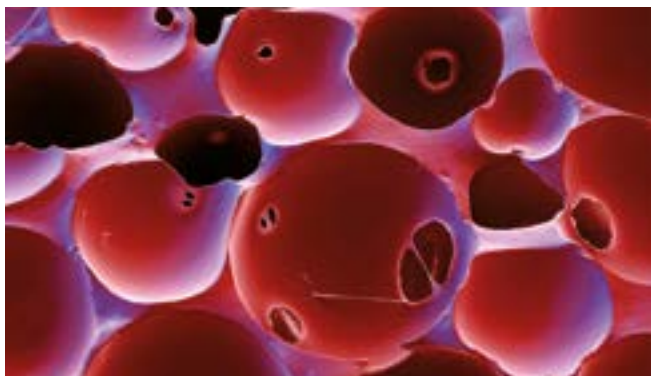

SCHÜTZ (Benelux) B.V.
Westelijke Randweg 23
Haven 0413
NL-4791 RT Klundert
Telefoon +31 168 334 600
Fax +31 168 334 621
info1benelux@schuetz.net
www.schuetz.net/benelux

24

GRONDSTOFFENLEVERANCIERS KOMEN IN BEWEGING

Grondstoffenleveranciers breiden hun productportefolio gestaag uit met hernieuwbare grondstoffen die ook een verlaagde CO₂-voetafdruk hebben. Formuleerders hebben ze nodig om hun recepturen verder te verduurzamen, stelt Mengend Nederland. Verdere opschaling van de productie is nodig om aan de groeiende vraag te voldoen. Dat blijkt uit een rondgang van Verf & Inkt Magazine langs buitengewone VVVF-leden die grondstoffen produceren of distribueren.

NEGEN VRAGEN OVER DE VERPLICHTE TRAINING DI-ISOCYANATEN

Werken uw medewerkers met di-isocyanaten? Dan zijn zij verplicht een training te volgen over het veilig gebruik van deze stoffen, inclusief examen. Deze opleidingseis moeten verfproducenten ook vermelden op hun etiketten. Negen vragen en antwoorden over de nieuwe Europese regels.

28

7 VOORWOORD RAYMOND DE LA COURT
VVVF is relevanter dan ooit

8 PROJECT
RIGO Verffabriek kleurt Pieter Teylers Huis

11 NWS/SECTOR
Selectie van nieuws en ontwikkelingen in de verf- en drukinktsector

33 GASTCOLUMN
Connie Paasse, directeur Green Chemistry Campus: 'Ik kan niet in de toekomst kijken, maar voor verduurzaming ben ik absoluut optimistisch gestemd.'

34 BEROEP IN BEELD
Ihsan Özdemir (53) is ERP-beheerder én coördinator Safety, Health & Environment bij PLP Coatings in Tessenderlo (België). 'Als je ergens lang werkt, vertrouwen ze je vanzelf meer taken toe.'

40 NWS/VVVF
Nieuws en service van de vereniging

45 PODIUMPAGINA'S
Bedrijven presenteren nieuwe producten en diensten voor de sector

OP DE COVER

Royal Magenta is de wereldwijde autokleur van Axalta Coating Systems voor 2022. De diep kersenrode kleur is volgens het bedrijf een luxe aanvulling op het kleurenpalet voor nieuwe auto's. Het kleurontwerp heeft een donkere aflag waarbij Merlot- en granaattinten zorgen voor een statige look. De weelderige kleur lijkt bessensrood in het zonlicht, maar onthult een donkere, mysterieuze uitstraling in de nachtelijke uren. Royal Magenta is geschikt voor alle voertuigen en is zodanig ontwikkeld dat het goed werkt met de radarsystemen van autonome voertuigen. Het ontwerpproces begon met het tinten van watergedragen lakken met verschillende laagsystemen om diepte en kleur te krijgen. Met duurzaamheid in gedachten is de eindkleur bereikt via een conventionele opbouw van een basecoat- en blanke laklaag. (www.axalta.nl)

DEZE EMMERS ZIJN 100% GERECYCLED

Maak kennis met de emmers die het verschil gaan maken. Deze emmers zijn gemaakt van 100% gerecycled kunststofafval en zorgen per emmer voor maar liefst 90% minder uitstoot van CO₂. Ook het verschil maken? Lees meer over rdplastics.nl/duurzaam-dijkstra

**DIJKSTRA
PLASTICS**

VVVF IS RELEVANTER DAN OOI

Eind november 2021 nam ik van Theo Wemmers het stokje over als voorzitter van de VVVF. Ik vind het een grote eer om mij in te mogen zetten voor een brancheorganisatie met een rijke historie van ruim 100 jaar en met een mooie toekomst in het verschiet. De VVVF is relevanter dan ooit.

Zo komt er vanuit de Europese Green Deal volop nieuwe wet- en regelgeving op ons af, vanuit de Chemicals Strategy for Sustainability en het Circular Economy Action Plan. Eind maart komen daar de voorstellen voor het Sustainable Product Initiative bij. En dat is slechts een greep uit de vele plannen naar een duurzamer, circulair Europa. Er is dan ook volop werk aan de winkel voor de leden en de VVVF.

Mijn ervaring als bestuursvoorzitter van AkzoNobel Paints & Coatings Nederland en directeur Benelux bij AkzoNobel Decorative Coatings in de afgelopen zeven jaar komt hierbij goed van pas. In het VVVF-bestuur had ik het thema wetgeving in portefeuille, waardoor ik vertrouwd ben met veel dossiers waarmee onze sector te maken heeft.

De VVVF omarmt de ambities van de Europese Green Deal en werkt samen met alle betrokkenen eraan om de plannen concreet te maken. De ambitie wordt wel gedragen, maar de realisatie is niet altijd haalbaar. Hoe daarmee om te gaan? Journalist Frénk van der Linden ging vorig jaar met

VVVF-leden in debat over de manier waarop we onze standpunten adresseren aan politici en journalisten. Het artikel leest u in deze editie. Zijn advies: geef aan dat je als sector er alles aan doet om de ambities voor een duurzamere economie waar te maken. Ga met politici in gesprek over de haalbaarheid ervan en vraag of ze de sector daarin bijstaan en tegemoetkomen.

Onze branche speelt al een grote rol in de verduurzaming van de maatschappij. Verf zorgt immers voor de verlenging van de levensduur van tal van objecten. Ook werkt de verf- en drukinktindustrie hard aan de verduurzaming van de recepturen. Hiervoor hebben we wel genoeg grondstoffen nodig, het liefst zo duurzaam mogelijk. Hiervoor zijn wij wel afhankelijk van de grondstoffenleveranciers. Mengend Nederland, een samenwerkingsverband van vijf brancheorganisaties waaronder de VVVF, heeft hiervoor een manifest uitgestuurd naar belanghebbenden ter ondersteuning van dit standpunt.

De grondstoffenleveranciers komen nu in beweging en breiden hun portfolio gestaag uit met hernieuwbare grondstoffen die tevens een verlaagde CO₂-voetafdruk hebben. Bedrijven kondigden de laatste jaren al meerdere grotere investeringen aan. Bijvoorbeeld in installaties die uit plantaardige reststromen hernieuwbare bouwstenen voor onze recepturen maken. Die investeringen lijken nu in een stroomversnelling te komen, zoals blijkt uit het artikel in deze editie.

Veilig en gezond werken, zowel in onze bedrijven als met onze producten, is en blijft van groot belang. Medewerkers die werken met producten die meer dan 0,1% vrije di-isocyanatenmonomeren bevatten, moeten voor 24 augustus 2023 een training hebben gevolgd. En het examen succesvol hebben afgelegd, zodat ze een opleidingscertificaat op zak hebben. In dit nummer leest u de antwoorden op de negen meest gestelde vragen.

Raymond de la Court, voorzitter VVVF

RIGO VERFFABRIEK KLEURT PIETER TEYLERS HUIS

Pieter Teylers Huis opende eind 2021 weer de deuren voor het publiek. Het unieke 18e eeuwse woonhuis van de grondlegger van Teylers Museum is vanaf 2013 grondig gerestaureerd en nu een nieuwe vleugel van het museum in Haarlem. RIGO Verffabriek droeg een steentje bij aan deze restauratie. Een uitgebreid kleur- en historisch onderzoek door History by Design (Rosan Scheres) leidde tot de gekozen kleurstellingen en afwerkingen voor het huis en verwijzen naar de tijd waarin Pieter Teyler het huis bewoonde en naar de periode waarin het museum opende. "Oude schildertechnieken zijn de laatste decennia wat naar de achtergrond verdronen. Vanuit de erfgoedgedachte vinden wij het belangrijk dit weer toe te passen en een meer origineel product te gebruiken. Dat is wat we voor Pieter Teylers Huis hebben gedaan", zegt Wouter Lips, Hoofd Huisvesting en Onderhoud. Het restauratieteam trof op deuren en lambrisering een zogenaamde glaceerlaag aan: een lichtere laag met een transparante laag er overheen. Een oude schildertechniek waardoor de fijne schilderstrepen nog zichtbaar zijn, wat diepte en een ruimtelijke werking geeft aan het schilderwerk. "Met een basislaag TOPLIN Aqua grondverf en als laatste laag een TOPLIN Aqua aflak transparant met een beetje kleurpigment hebben we de kleurnuance en de glaceerlaag nagebootst. Het doseren met kleurpigment was moeilijk. Omdat de verf snel droogt, moest dit in één keer goed gedaan worden. Echt het werk voor een vakman", besluit Lips.

www.rigoverffabriek.nl

Your trusted distribution partner for innovative ingredients and specialty chemicals

Blanket coverage of **Asia Pacific** and **Western Europe**

Focus on **Life Science** and **Industrial Specialties**

Over **30,000** customers served

48 formulation labs

1,260 employees

90 regulatory experts

DKSH Performance Materials is a **leading pure specialties player**
Discover more at www.dksh.com/pm

Delivering growth – in Asia and beyond.

MONUMENTALE STERRENTOREN IN VOLLE GLORIE HERSTELD

De betonnen Sterrentoren uit 1962 is één van de eerste universitaire gebouwen van het Utrecht Science Park. Het monument staat er nog stevig bij dankzij de extra zware ondersteuning. Bodemtrillingen maken zo geen kans om de waarnemingen te verstoren. Het beton was echter aan onderhoud toe. Applicateur Totaal Vloeren en Betonherstel repa-

reerde de betonschade met SIKKA-producten. Het beton moest goed zichtbaar blijven, zodat is gekozen voor een SIKKA-betonbeschermer die transparant is. Naast de beschermende functie zorgt het voor een decoratieve afwerking. Het beton werd tot slot afgewerkt met een primer voor poreuze ondergronden en een elastische kit. www.sika.nl

ZACHTE WINTER GOED VOOR CONTINUÏTEIT IN SCHILDERWERK

OnderhoudNL maakte recent bekend dat de winterwerkloosheid structureel is gedaald. In de periode oktober 2015-maart 2016 was er nog een 'winteruitstroom' van 14%, deze winterperiode lag die op slechts 3%. Dat heeft een positief effect op het imago van de bedrijfstak voor nieuwe instromers. De inspanning van de werkgevers, tezamen met de innovatie in winterverven, het betere afschermmateriaal en de zachtere winters, hebben ertoe bijgedragen dat de winteruitstroom structureel verlaagd is.

www.onderhoudnl.nl

AKZONOBEL ERKEND ALS EUROPESE TOP- WERKGEVER

AkzoNobel is door het Top Employers Institute aangewezen als Europese Topwerkgever. De verffabrikant heeft deze erkenning in totaal acht landen ontvangen: dat betreft vijf herhalingscertificeringen (Brazilië, China, Nederland, het VK en de VS) en drie nieuwe titels (Frankrijk, Duitsland en Zweden). Met deze erkenning is AkzoNobel geclassificeerd als een Europese Top Employer, omdat vijf van de gecertificeerde landen in Europa liggen. Afgelopen jaar scoorde het bedrijf vooral goed op het gebied van bedrijfsstrategie, leiderschap en waarden.

www.akzonobel.com

NEYT WINT BEST PAINTER CONTEST VAN BASF

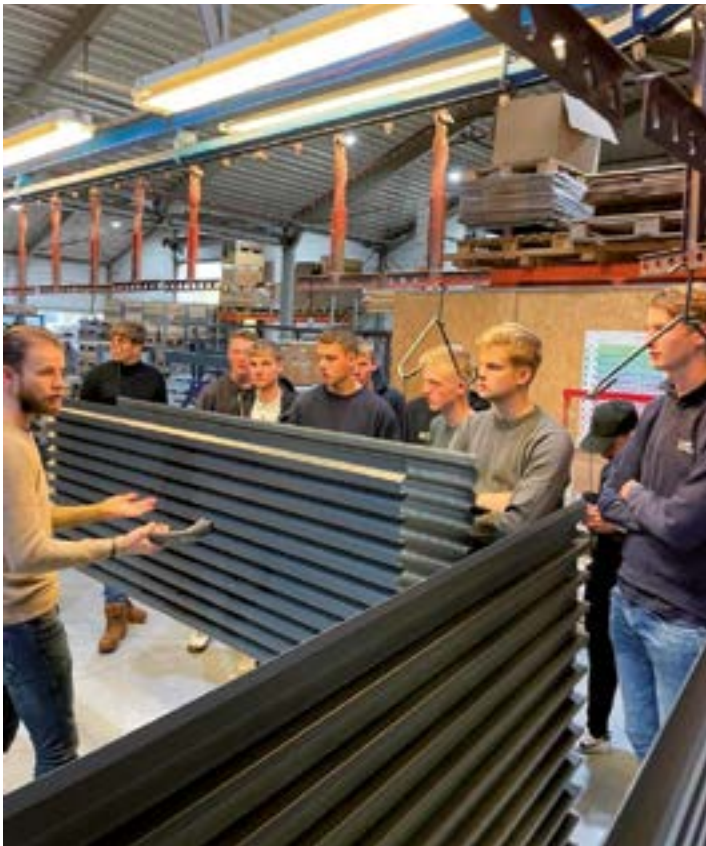
De Belgische verfspuiter Cedric Neyt van autobedrijf Car Square in Anzegem heeft de nationale finale van de 'Best Painter Contest' van R-M gewonnen. Dat is een van de merken van BASF voor autoreparatielakken. R-M organiseerde op 10 en 11 januari de wedstrijd in het Refinish Competence Center in Bornem. Cedric Neyt zal België vertegenwoordigen op de internationale finale van 28-30 juni in het Franse Clermont.

Daar neemt hij het op tegen twaalf andere finalisten uit landen over de hele wereld. Kelly Vandenabeele van Garage De Pril nam de zilveren medaille in ontvangst, terwijl Abdel Navid Dien Mohamad van Van Mossel Carrosserie Hasselt op de derde plaats eindigde. De competitie, die in 1999 het licht zag, heeft als doel om het beroep van verfspuiter aantrekkelijker te maken voor jonge, aankomende talenten en hun expertise extra in de verf te zetten. www.basf.nl

ZANDLEVEN COATINGS VERZORGT GASTLES VOOR ROC-STUDENTEN

Tweedejaarsstudenten van de opleiding Technicus Engineering van ROC Friese Poort bezochten in het najaar van 2021 drie conserveringsbedrijven uit Drachten. De bezoeken waren een vervolg op de gastles van technical manager Gerard Noordhuis van Zandleven Coatings. De leerlingen namen een kijkje bij WIS Drachten, Kooistra Poedercoating en Sluis Kodra.

De toekomstige werkvoorbereiders, tekenaars, ontwerpers en monteurs werden wegwijs gemaakt in het conserveren van producten, het verschil tussen handstralen en machinestrallen en het onderscheid tussen natlak en poedercoating. "Ik vind het belangrijk dat studenten kennismaken met de beroepspraktijk", zegt Hendrik van Klaarbergen, coördinerend docent aan de ROC Friese Poort, met ruim 20 jaar ervaring in de staalproductie en staalconservering. www.zandleven.com

ONDERZOEK NAAR CADMIUMGEEL IN SCHILDERIJ MONDRIAAN

Waarom gaat het cadmiumgeel in het schilderij 'Compositie met rood, geel en blauw' van kunstenaar Piet Mondriaan in kwaliteit achteruit? En wat betekent dit voor het beheer en onderhoud van het schilderij? Deze vragen staan centraal in een onderzoek naar schilderijoppervlakken binnen het programma Erfgoed van de 20e eeuw. De

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed werkt hiervoor nauw samen met het Kröller-Müller Museum, het Kunstmuseum Den Haag en het Museum Boijmans Van Beuningen. Het programma richt zich op relatief jong erfgoed dat in de vorige eeuw is gemaakt. In verschillende deelprojecten wordt kennis opgebouwd. Een ervan onderzoekt het pigmentgebruik in 70 schilderijen vervaardigd tussen 1910-1955.

www.cultureelerfgoed.nl

ONDERZOEK NAAR EFFECTEN ZWARTE WIEK BIJ WINDTURBINES

De provincie Groningen en energieproducent RWE onderzoeken of het zwart verven van een wiek van een windturbine helpt om het aantal aanvarings-slachtoffers onder vogels te verminderen. Dit gebeurt in samenwerking met andere overheden en private partijen. Eerder onderzoek in Noorwegen toonde aan dat het zwart verven van één wiek van een windturbine 70 procent minder aanvarings-slachtoffers oplevert. Of dat in Nederland ook werkt, moet nog blijken. Als de zwarte wiek ook in Nederland een positief effect heeft, is dit een aantrekkelijke optie: minder slachtoffers tegen lage, eenmalige kosten, zonder rendementsverlies. Het plan is zeven bestaande turbines van RWE in windpark Westereems in de Eemshaven (met een tiphoogte van 140 meter) een zwarte wiek te geven. Het onderzoek is gestart en loopt naar verwachting tot eind 2024.

www.benelux.rwe.com

BARIL COATINGS EN WORLÉE ONTWIKKELEN VERF MET BIO-AROMAAT

Verfproducent Baril Coatings en bindmiddelproducent Worlée ontwikkelen een verf met bio-aromaat van Relement. Het spin-off bedrijf van onderzoeksorganisatie TNO/Biorizon op de Green Chemistry Campus in Bergen op Zoom kan de grondstof furfural, gemaakt uit bagasse, omzetten in een volwaardig alternatief voor fossiele aromaat in verf. Het consortium met penvoerder Relement, waar Baril Coatings en Worlée eveneens deel van uitmaken, heeft een EU-subsidie bemachtigd. Hierdoor kan het spin-off bedrijf het bio-aromaat nu voor het eerst op grotere schaal produceren en toepassen. Furfural komt nu nog met name uit China en Dominicaanse Republiek. Maar Relement wil in de toekomst vooral Europese reststromen gebruiken.

www.barilcoatings.com

www.worlee.de

Invicta.
Join us at
the top.

Our new **MicroMedia Invicta** brings you a step-change in bead mill technology, with 25% higher efficiency, 50% higher productivity and 100% higher flow rate capability.

Sounds interesting? Get in touch.
grinding.dispersing@buhlergroup.com

Diva*

***a challenging raw material**
[highly flammable, explosive]

**The more complex it is to handle raw materials,
the more we are in our element!**

We Love Ingredients.

Raw materials automatically
converting | storing | dosing | conveying | weighing | screening

[We also stand for
simple solutions ...]

AZO®

www.azo.com

CCT-Pro: Uw partner voor testen van coating systemen

Wij zijn gespecialiseerd in het testen volgens de nieuwe ISO 12944-6 en ISO 12944-9 (Norsok M 501). Tevens kunt u bij ons terecht voor versnelde verwerkingstesten (QUV), Elektrische Impedantie Spectroscopy (EIS) en diverse andere testen.

CCT PRO

T 010 51 20 111 • lab@cct-pro.com

www.cct-pro.com

METERSHOGE FRIDA KAHLO SIERT BINNEN- STAD VAN ASSEN

Een metershoog beeld van de Mexicaanse surrealistische kunstschilderes Frida Kahlo siert de binnenstad van Assen. Blow-Up Industry uit Groningen heeft dit beeld gemaakt uit piepschuim, dat is gekleurd met zes kleuren en uiteindelijk is afgewerkt met topcoat van BICCS Coatings. Uit acht enorme blokken zijn met een freesmachine zestien plakken Frida gesneden. Die zijn vervolgens stuk voor stuk aan elkaar gelijmd en van een hotspray coating voorzien. Het beeld is in januari geplaatst op de kop van de Vaart in Assen en sluit aan op de tentoonstelling van de kunstenares in het Drents museum (tot en met 27 maart 2022).

www.biccs.nl

BMW PRESENTEERT AUTO MET KLEUR- VERANDERENDE INKT

Begin 2022 onthulde BMW een auto met kleurveranderende lak. Met een druk op de knop verandert de auto van zwart naar wit en terug. De veranderende verf of inkt is een nieuwe toepassing van de 'elektrisch papier'-technologie die e-readers aandrijft. De inkt is geïmpregneerd met

microcapsules, ongeveer zo dik als een mensenhaar. Witte pigmenten in deze microcapsules zijn negatief geladen en zwarte pigmenten hebben een positieve lading. Input van de gebruiker verschuift het elektrische veld rond de capsules, waardoor een deel van de pigmenten naar het oppervlak wordt geduwd waar ze de kleur van de verf veranderen.

www.bmw.nl

JOURNALIST FRÉNK VAN DER LINDEN IN GESPREK MET VVVF-LEDEN

Hoe kan de verf- en drukinktindustrie haar standpunten op een effectieve manier adresseren aan politici en journalisten? Deze vraag kwam 25 november 2021 aan bod tijdens een onlinedebat tussen journalist Frénk van der Linden en leden van de VVVF. De kern van geloofwaardigheid? “Zorg dat het waar is wat je zegt. Schroom niet over je mislukkingen te vertellen. Laat je toetsen en leg uit wat je dilemma’s zijn.”

TEKST: ADRIAAN VAN HOOIJDONK
FOTO'S: BEN KLEYN / ISTOCK

De ervaren freelancejournalist en tevens duurzaamheidsambassadeur van Haarlem, Frénk van der Linden, schrijft voor de Volkskrant en is tevens presentator van het NTR-radioprogramma Kunststof. Ook maakt hij tv-documentaires voor omroepen als KRO-NCRV, Max en BNN/VARA. Hij publiceerde sinds eind jaren zeventig talloze interviews en reportages. ‘Schoolvoorbeelden van prestaties op zeer hoog niveau’, oordeelde de jury die hem de Prijs voor de Nederlandse Dagbladjournalistiek toekende voor vraaggesprekken in NRC Handelsblad. Tijdens het onlinesprek met de VVVF-leden op 25 november 2021 wees hij op zaken die bedrijven goed in de gaten moeten houden als het om hun reputatie gaat. Een goede reputatie komt langzaam tot stand, maar kan pijlsnel weer verdwijnen. Bijvoorbeeld als een klokkenluider van binnenuit onthult hoe het er werkelijk binnen een onderneming aan toe gaat. Volgens Van der Linden is de kern van geloofwaardigheid ervoor zorgen dat het waar is wat je zegt. “Schroom ook niet over je mislukkingen te vertellen. Laat je toetsen en leg uit wat je dilemma’s zijn.”

Persbericht over mislukking

Bedrijven doen er goed aan om dilemma’s waarmee zij worstelen inzichtelijk te maken voor journalisten en politici, stelde Van der Linden. Laat bijvoorbeeld zien welke maatregelen een bedrijf neemt om te verduurzamen, wat goed gaat, wat niet en waarom. Hij gaf aan dat het voor mensen en bedrijven vaak in-

gewikkeld is om toe te geven dat ze fouten maken. “Daar lopen we niet mee te koop. En zeker niet in de publieke arena.” Toch is het voor de geloofwaardigheid van een bedrijf essentieel om uit te leggen wat en waarom iets verkeerd is gegaan. Uit psychologisch onderzoek blijkt volgens hem dat de geloofwaardigheid alleen maar toeneemt als bedrijven transparant zijn over hun mislukkingen. “Wanneer een bedrijf vervolgens een persbericht de wereld instuurt over wat wél is gelukt, zullen journalisten sneller aannemen dat de informatie correct is en tot publicatie overgaan.” Negen van de tien persberichten gaan volgens hem regelrecht de prullenbak in omdat het alleen maar om positief nieuws gaat. “Hebben jullie wel eens een persbericht uitgegeven over mislukkingen? Waarin je uitlegt dat je je stinkende beste hebt gedaan om te slagen, maar dat het niet is gelukt? En dat je met nieuwe voornemens wél succes gaat boeken?”, hield hij de leden voor. De deelnemers waren niet overtuigd dat het handig is om met ieder vlekje te koop te lopen. Ze wezen op de rol van social media: een doorgeefluik waar geen journalist aan te pas komt. Van der Linden gaf aan dat het zeker niet de bedoeling is om altijd de vuile was buiten te hangen. “Wees af en toe openhartig over iets dat niet is gelukt. Het is onmogelijk om bij iedere misstap journalisten te benaderen. Dat is politieke, maatschappelijke en bedrijfstechnische suïcide.”

**‘LEG UIT WAT JE
DILEMMA’S ZIJN’**

FRÉNK VAN DER LINDEN:

‘Inderdaad, jullie zijn een bedrijfstak die met recht kan zeggen: wij maken alles mooier.’

Met elkaar onderzoeken

Bedrijven maken serieus werk van de plannen van de EU Green Deal en pakken het stap voor stap aan om de ambities waar te maken, gaf een van de leden aan. Van der Linden adviseerde het anders te verwoorden. “Ik zou zeggen dat de sector zevenmijlslaarzen wil zetten. En dat we er alles aan doen om de ambities waar te maken. Maar dat we met politici in gesprek willen over de haalbaarheid ervan. En dat politici ons daarin bijstaan en tegemoetkomen.” Volgens hem blijf je zo op een constructieve manier met politici in gesprek en roep je bij journalisten niet het beeld op van een sector die er eigenlijk geen zin in heeft.

Doorgetrainde bestuurders

Van der Linden onderkende dat een interview in het lokale sufferdje voor een goede beeldvorming geen zoden aan de dijk zet. Bedrijven die serieus met hun imago en reputatie bezig zijn, moeten volgens hem op alle social media platforms actief zijn. En vooral een eenduidige boodschap formuleren. “Maar het is een hell of a job om dat tegelijkertijd op alle platforms goed en gelijktijdig te doen. Dat vereist veel coördinatie.” Hij verwees naar ‘volkomen doorgetrainde bestuurders’ die

net bij de PR-afdeling vandaan komen en continu hetzelfde statement herhalen met de hoop dat het zo in de pers komt. “Dat is totaal ongeloofwaardig en helpt niet. Sterker nog: het werkt juist tegen.” Bovendien zijn de PR-mensen en de bestuurders waarvoor ze werken volstrekt kansloos als de journalist zijn huiswerk goed heeft gedaan, waarschuwde Van der Linden. “Draai er niet om heen. Probeer niet te green-washen. Daar kijken mensen dwars doorheen.” Oprechtheid, helderheid en het benoemen van een lastige situatie of gevoeligheid, werkt volgens hem het allerbest. “Vervolgens kun je samen met politici kijken om er iets aan te doen. Dat is een betere oplossing dan om de hete brij heen te draaien.”

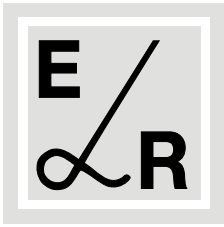
Waarde van de branche

De verf- en drukinktindustrie staat met de Europese Green Deal, en dan specifiek de Chemicals Strategy for Sustainability, voor een aantal grote uitdagingen. Van der Linden vroeg of de sector een goede toegang heeft tot de architecten van de EU Green Deal, Frans Timmermans en Diederik Samson, als het gaat om de dossiers en de dilemma’s waarmee de branche worstelt. Die twee heren zijn lastig te bereiken voor een sector als de verf- en drukinktindustrie, maar ambtenaren die de plannen uitwerken zijn wel goed bereikbaar om mogelijke routes te bespreken.

De sector heeft ook niet te klagen over het imago. Een deelnemer zei daarover: “Ik hoef mijn stakeholders en burens niet te overtuigen van de waarde van onze branche. Mensen zijn blij dat objecten glimmen en niet roesten.” Van der Linden: “Inderdaad, jullie zijn een bedrijfstak die met recht kan zeggen: wij maken alles mooier.”

Slecht nieuws verkoopt

De verf- en drukinktindustrie is continu aan het innoveren om bijvoorbeeld de prestaties van producten te verbeteren en bepaalde stoffen uit te faseren. Desondanks verschijnen er met enige regelmaat berichten dat consumenten bezorgd zijn over risico’s van bepaalde producten. Journalisten spelen daar op in en pleiten dan vaak voor strengere maatregelen, stelde een deelnemer. Vanwaar die focus op het negatieve in plaats van op de succesvolle innovaties? Van der Linden: “Eén van de grote problemen die ik heb met de journalistiek, is dat wij slecht nieuws veel groter brengen dan goed nieuws. Mensen willen heel blijven en zijn daarom van nature meer gefocust op risico’s en gevaren.” Daar valt weinig aan te veranderen, want een krant met alleen positief nieuws verkoopt niet, aldus Van der Linden. Er is volgens hem wel een oplossing: zorg voor nieuws dat afwijkt van de bestaande patronen. En dat is zeker niet altijd slecht nieuws. “Als je een positieve verandering in de sector goed kan onderbouwen, zullen serieuze journalisten het zeker oppakken.”

E & R B.V.

Proven Excellence.

NETZSCH *Alpha*[®] NEOS de nieuwe standaard!

Al meer dan 40 jaar uw vertrouwde partner in procesmachines voor de verf- en inkt industrie.

Samen met onze partners NETZSCH Feinmahltechnik GmbH en J. De Vree & Co N.V. bieden wij innovatie dispergeersystemen, parelmolens, mengmachines, afvulmachines & turnkey projecten voor de verf- & inkt industrie.

Optimaal dispergeren, malen, mengen en afvullen. Hogere productiviteit. Kortere omsteltijden. Besparen op energie, koelwaterverbruik en onderhoud.

Wij vertellen u er graag meer over!

DEVREE DEVREE

er-bv.com

NETZSCH
Proven Excellence.

Mengend Nederland, waaronder de VVVF, publiceerde eind 2021 een manifest waarin de formuleerders zich richten tot de overheid en grondstofproducenten. “Er zijn genoeg plannen, maar zijn er ook genoeg duurzame grondstoffen? Dat vragen wij ons af als we kijken naar de plannen in de Europese Green Deal, de geopolitieke ontwikkelingen én het belang van grondstoffen voor de CO₂-voetafdruk van onze producten”, zegt Jaitske Feenstra, directeur VVVF.

‘HET AANBOD VAN DUURZAME GRONDSTOFFEN IS NOG KLEIN’

TEKST: REDACTIE VERF EN INKT MAGAZINE
FOTO'S: VVVF

De beperkte beschikbaarheid van duurzame grondstoffen bemoeilijkt het behalen van de doelstellingen van het duurzame stoffenbeleid, stellen de formuleerders. Die werken samen in Mengend Nederland; het samenwerkingsverband van de brancheorganisaties voor reinigings- en desinfectiemiddelen (NVZ), cosmetica (NCV), spuitbussen (NAV), lijmen en kitten (VLK), en verf en drukinkt (VVVF). Het spanningsveld tussen de beperkte beschikbaarheid van duurzame grondstoffen, de geopolitieke ontwikkelingen en de Europese verduurzamingsplannen waren voor Mengend Nederland reden om eind 2021 aan de bel te trekken. In het manifest roepen de formuleerders de Nederlandse overheid en de grondstofproducenten op tot de volgende acties:

1. Stimuleer duurzame productie van grondstoffen, in Nederland en Europa
2. Communiceer op basis van feiten over het nut en veilige gebruik van chemische stoffen
3. Benader verduurzaming van grondstoffen op een holistische manier

Duurzame productie in Europa

“Als ik kijk naar het eerste actiepunt, dan stappen politici nog wel eens gemakkelijk over het verdwijnen van industriële bedrijven heen. Dat is om twee redenen niet duurzaam: als we de toegang tot bepaalde grondstoffen willen behouden, dan moeten we de productie in Europa organiseren. Daarnaast leven we met zijn allen op één en dezelfde wereld, dus als bedrijven wél CO₂ uitstoten, dan moeten we dat niet verplaatsen maar aanpakken.” Politiek en overheid zouden volgens Jaitske Feenstra juist moeten stimuleren dat er bij de betrokken bedrijven een transitie plaatsvindt.

De afgelopen twee jaar kampten alle ledenbedrijven met grondstoffenschaarste. Of het nu lag aan sluiting van fabrieken, aan transport dat niet op gang kwam of aan andere redenen, het was lastig om aan grondstoffen te komen. De slag om grondstoffen wordt met de geopolitieke ontwikkelingen een steeds belangrijker onderwerp. Europa nam in 2019 een strategie aan van ‘strategic autonomy’. Dat betekent niet dat Europa autarkisch wil worden of protectionisme gaat invoeren. Het komt erop neer dat Europa allianties met gebieden of lan-

MENGEND NEDERLAND ROEPT OVERHEID EN GRONDSTOFLEVERANCIERS OP TOT ACTIE

MENGEND NEDERLAND

den in de wereld zal aangaan waarmee we kunnen samenwerken voor de uitwisseling van grondstoffen en producten.

“Om de beschikking te houden over duurzame grondstoffen vindt Mengend Nederland het belangrijk dat de chemie ook investeert in de productiefaciliteiten in Europa. De overheid, zowel in Nederland als Europa, moet dat stimuleren en bewaken”, stelt Feenstra. Ze is dan ook positief over de belofte van het nieuwe kabinet de komende tien jaar 35 miljard euro uit te trekken voor klimaatmaatregelen, waaronder de verduurzaming van de industrie. Dat geld komt via een klimaat- en transitiefonds beschikbaar. Daarnaast wil het nieuwe kabinet met de grote industriële ondernemingen tot maatwerkafspraken komen.

Nut en veilig gebruik chemische stoffen

Het tweede punt van het manifest gaat over de communicatie over het nut en veilig gebruik van chemische stoffen. In de Chemicals Strategy for Sustainability (CSS) staat dat negen op de tien Europeanen zich zorgen maken om de impact van chemische stoffen op het milieu. Vierentachtig procent is bezorgd over de impact op de gezondheid. Voor Europa is dat een van de redenen om maatregelen te nemen.

“Wij zijn absoluut voorstander van verdere verduurzaming. Tegelijkertijd zorgen onze producten al voor de verlenging van de levensduur van talloze producten, zoals kozijnen en bruggen. Daarnaast gaan verfsystemen steeds langer mee, mits goed onderhouden. Ook dragen wij bij aan de reparatiebaarheid van producten. De verven en inktten zelf zijn steeds meer watergedragen en je ziet een toename van biobased grondstoffen in recepturen”, zegt Feenstra. “Het grootste deel van de CO₂-voetafdruk van onze producten komt echter van grondstoffen. Dat is voor ons dan ook een belangrijke schakel. Daarom kaarten wij het belang aan van een duurzame productie van stoffen in Europa.”

SLAG OM DE GRONDSTOFFEN

De stijging in leveringsproblemen van grondstoffen in de EU heeft potentieel grote gevolgen voor de Europese inwoners, stellen de samenwerkende partners in het manifest. Dit werd duidelijk tijdens de coronapandemie, waar problemen in de levering van kritische ingrediënten van desinfectiemiddelen tot een gevaarlijk tekort had kunnen leiden. Nederland en Europa dreigen afhankelijk te worden van externe handelspartners. Met de (geo) politieke ontwikkelingen tussen (industriële) grootmachten als China, de Verenigde Staten, Europa en Rusland is er een wereldwijde slag ontstaan om grondstoffen.

Alsof de situatie al niet ingewikkeld genoeg is, zet de EU met de Europese Green Deal zwaar in op verduurzaming van de economie. Europa wil haar burgers en het milieu beter beschermen tegen gevaarlijke stoffen en innovatie stimuleren voor een veiliger en duurzamer gebruik. Eind 2020 publiceerde de Europese Commissie haar duurzaamheidsstrategie voor chemische stoffen, de Chemicals Strategy for Sustainability (CSS). De Europese chemische industrie, bij monde van CEFIC, heeft de impact op de industrie laten onderzoeken: meer dan 25.000 stoffen zijn gescreend, waarvan 12.000 werden geïdentificeerd als stoffen die in de toekomst met strengere regels te maken kunnen krijgen. Bijvoorbeeld door wijzigingen in de Europese CLP-verordening, of door opname in de algemene risicobenadering (generic risk approach).

Uit de analyse van CEFIC blijkt dat die 12.000 stoffen met name impact hebben op de formuleerders, die veel van deze stoffen gebruiken voor hun eindproducten. Mengend Nederland zet de schouders onder deze ambitie, maar het maakt de slag om grondstoffen nog groter.

Feenstra vervolgt: "We vragen de overheid om op basis van wetenschappelijk gefundeerde feiten besluiten te nemen. De feiten zullen moeten uitwijzen dat stoffen veilig kunnen worden gebruikt. Mensen maken elke dag immers veilig gebruik van chemie: we wassen onze handen, doen dagcrème op of gel in het haar, gebruiken misschien medicijnen, stappen op de fiets of nemen de auto. Het zijn alledaagse producten."

Kijk naar de hele keten

Het derde punt van het manifest is een oproep om de verduurzaming van grondstoffen op een holistische manier

te benaderen. Mengend Nederland vraagt de overheid en grondstofproducenten om te kijken naar de hele levensduur. 'Door de beperkte benadering van duurzaamheid in het overheidsbeleid dreigen (grond)stoffen en producten van de markt te verdwijnen die dikwijls een vitale bijdrage leveren aan een duurzame maatschappij en waarvan de risico's bij gebruik goed beheersbaar zijn', schrijft Mengend Nederland in het manifest. "De bijdrage van de stof of het product moet worden gewogen over de hele levenscyclus, van productie tot de afvalfase, inclusief de bijdrage aan een duurzame maatschappij", besluit Feenstra.

VERDUURZAMING STOFFENBELEID

De Chemicals Strategy for Sustainability en de impact ervan stond centraal op de (online) Bijeenkomst Verduurzaming Stoffenbeleid van 9 december 2021. Lonneke van Leeuwen en Emiel Rorije van het RIVM presenteerden verschillende onderzoeken die een MAF ondersteunen. MAF is de afkorting van Mixture Assessment Factor (een voorstel in de REACH-revisie), een maatregel ten behoeve van mogelijke combinatie-effecten van verschillende stoffen op mens en milieu. REACH is niet de enige relevante wetgeving: medicijnen en gewasbeschermingsmiddelen bijvoorbeeld leveren ook een bijdrage aan combinatie-effecten, maar die vallen onder andere wetgeving.

De industrie erkent dat de gecombineerde blootstelling moet worden aangepakt, maar vraagt is wat de beste manier is. Marten Kops, technisch directeur van de NVZ, stelde dat een generieke MAF niet gaat werken. "Het is maar een aantal stoffen dat primair verantwoordelijk is voor het risico, laten we ons daarop richten. Van sommige stoffen achten we de kans heel klein dat ze in het milieu terecht komen. Daar zou een kleine MAF nodig zijn of helemaal geen MAF," zei Kops. Hij legde uit op welke criteria, wetenschappelijk onderbouwd, stoffen zouden kunnen worden geselecteerd voor een MAF.

"De doelen zijn helder, maar de route ernaartoe moet nu worden vastgesteld", opende Hans Meijer (Ministerie van IenW) zijn presentatie tijdens de bijeenkomst. Bij de verduurzaming van de economie in Europa komt veel kijken, denk aan de import van producten van buiten de EU en de uitwerking van de Chemicals Strategy for Sustainability in de High Level Round Table. Ook in Nederland zijn er verschillende overleggroepen waar informatie wordt gedeeld. Het bedrijfsleven en anderen kunnen bovendien reageren op publieke consultaties die de overheid uitzet.

Meijer vindt die dialoog belangrijk, want wetvoorstellen kunnen te ingewikkeld zijn of wellicht onuitvoerbaar, of misschien worden stoffen onnodig ingeperkt. De industrie heeft daar zeker een rol, zei Meijer, maar de industrie moet dan wel transparant zijn, bijvoorbeeld over risico's. "Als je niet eerlijk bent over de risico's die er zijn, dan ben je ook niet geloofwaardig als er inderdaad weinig risico's zijn."

HANS MEIJER (Ministerie IenW):

'Als je niet eerlijk bent over de risico's die er zijn, dan ben je ook niet geloofwaardig als er inderdaad weinig risico's zijn'

MENGEND
NEDERLAND

BEMA KUNSTSTOFFEN
HPI GROUP

Uw partner voor kunststof verpakkingen voor:

- Pigmentpasta
- Watergedragen autoreparatielak
- Verf
- Drukinkt

Zowel standaard potten als nagenoeg restloos leegbare speciaalverpakkingen ook in recycklaat.

Voor meer informatie en voorbeelden kijk op www.bema.nl

Deltastraat 14,
4301 RC Zierikzee

Tel. +31 111 418807
info@bema.nl

sustainable process solutions since 1959
engineering sales maintenance www.techema.nl

WILHELM NIEMANN
MASCHINENFABRIK

DISPERGIER- UND FEINMAHLTECHNIK

OPSCHALING PRODUCTIE NODIG OM IN GROEIENDE VRAAG NAAR
DUURZAME GRONDSTOFFEN TE VOORZIEN

GRONDSTOFFEN- LEVERANCIERS KOMEN IN BEWEGING

Grondstoffenleveranciers breiden hun productportfolio gestaag uit met hernieuwbare grondstoffen die tevens een verlaagde CO₂-voetafdruk hebben. Formuleerders hebben ze nodig om hun recepturen verder te verduurzamen, stelt Mengend Nederland. Verdere opschaling van de productie is nodig om aan de groeiende vraag te voldoen. Dat blijkt uit een rondgang van Verf & Inkt Magazine langs buitengewone VVVF-leden die grondstoffen produceren of distribueren.

TEKST: ADRIAAN VAN HOOIJDONK
FOTO'S: BASF

Mengend Nederland roept in zijn manifest van december 2021 de grondstoffenleveranciers op de productie van duurzame grondstoffen in Nederland en Europa te stimuleren. Bedrijven kondigen al jaren meerdere grote investeringen aan. Die lijken nu in een stroomversnelling te komen. Zo maakte suikerfabrikant Cosun Beet Company begin februari dit jaar bekend voor 50 miljoen euro een bioraffinaderij te willen bouwen in Delfzijl. Het concern gaat daar bietenpulp uit de fabriek in Hoogkerk verwerken tot een duurzame grondstof voor onder meer de verfindustrie. Eind 2022 neemt het bedrijf de definitieve investeringsbeslissing.

Avantium start binnenkort, na een traject van 19 jaar, de bouw van de FDCA-fabriek (furaandicarbonzuur) in Delfzijl, die over drie jaar operationeel moet zijn. De uit plantaardige grondstof verkregen FDCA vormt de basis voor duurzame grondstoffen voor onder meer de verfindustrie.

Een ander voorbeeld is de samenwerking tussen Teijin Aramid en Clariter. Met de innovatieve technologie van Clariter kunnen kunststofproducten die meestal worden behandeld als afval, worden omgezet in hoogwaardige, puur industriële producten met een netto negatieve CO₂-voetafdruk.

Bedrijfsgevoelige informatie

Kortom: volop voorbeelden van aangekondigde investeringen en fabrieken die al op stoom zijn. Het blijft echter lastig om de huidige en toekomstige productiecapaciteit te achterhalen. Het gaat meestal om beursgenoteerde ondernemingen die hierover uit concurrentieoverwegingen vaak geen uitspraken doen. Ook een partij als S&P Global Platts, een bekende leverancier van informatie over onder meer de productiecapaciteit van hernieuwbare grondstoffen, krijgt het lastig boven tafel gezien de sporadisch verschenen rapporten over dit onderwerp. Daarnaast gaat het in veel gevallen om pilot plants of worden bestaande productieplants nog maar gedeeltelijk omgeschakeld naar biogebaseerde grondstoffen. Hierdoor zijn de benodigde hoeveelheden voor de formuleerders nog lang niet altijd in industriële hoeveelheden beschikbaar.

Verf & Inkt Magazine hield daarom een rondgang langs de buitengewone VVVF-leden die zich onder meer op de productie of distributie van grondstoffen richten. Hieronder volgt een selectie van de antwoorden op de vier voorgelegde vragen.

‘Alleen een technisch goed en duurzamer product zal zich uiteindelijk op de markt kunnen vestigen’

Wat is in uw bedrijf de definitie van duurzame grondstoffen: ligt de nadruk op LCA/CO₂-voetafdruk of op hernieuwbaar/biobased?

Covestro spreekt van een duurzame grondstof als die van hernieuwbare oorsprong is én een verlaagde CO₂-voetafdruk heeft. Ze kunnen van verschillende bronnen komen, zoals afvalhout uit de bosbouw of suikerriet. Ook ziet Covestro volop mogelijkheden voor het gebruik van gerecyclede stromen, zoals plastic afval (zowel mechanisch als chemisch). Het bedrijf vindt het essentieel om de herkomst van de hernieuwbare grondstoffen goed in kaart te brengen om misstanden zoals ontbossing of een negatieve impact op de voedselketen te voorkomen.

BASF weegt de voor- en nadelen van het gebruik van hernieuwbare grondstoffen eveneens zorgvuldig af, bijvoorbeeld met behulp van eco-efficiëntieanalyses. Ook berekent het bedrijf de CO₂-voetafdruk van alle producten die het verkoopt. De Product Carbon Footprint (PCF) omvat alle productgerelateerde broeikasgasemissies die optreden totdat het BASF-product de fabriekspoort verlaat

voor de klant: van de aangekochte grondstof tot het gebruik van energie in productieprocessen. In het CO₂-beheerprogramma voor leveranciers streeft BASF naar transparantie over de productgerelateerde CO₂-emissies van de aangekochte grondstoffen.

Holland Colours focust met name op hernieuwbare grondstoffen voor zijn kleurpastarecepturen. Recent heeft het bedrijf zijn CO₂-voetafdruk beter in kaart gebracht en lopen de plannen nu om deze structureel te verminderen. Ook lanceerde het bedrijf voor de plastics industrie een product range gebaseerd op hernieuwbare grondstoffen.

Worlée-Chemie zet zich in voor duurzame ontwikkeling, vanuit een economisch, sociaal en ecologisch perspectief. Het bedrijf ondertekende in 2017 het UN Global compact. Het betekent dat de onderneming mensenrechten, arbeidsnormen, milieubescherming en corruptiebestrijding steunt en bevordert.

Keyser & MacKay, Europees distributeur van grondstoffen, komt in verschillende industrieën alle definities tegen. Voor klanten in de verf- en drukinktindustrie ligt de nadruk minder op levenscyclusanalyse (LCA), maar bedrijven zijn uit marketingoverwegingen zeer geïnteresseerd in hernieuwbare/biobased grond-

stoffen. De ‘economy of scale’ ontbreekt echter voor een belangrijk deel van deze producten, waardoor ze duurder zijn dan de gangbare grondstoffen. Keyser & MacKay wijst eveneens op de voedselketen. Zo lijkt een alkydhars op basis van sojaolie of palmolie goed, ware het niet dat deze bronnen onderdeel zijn van de voedselketen.

Ook voor distributeur Grolman is een duurzame grondstof zeker niet alleen maar gebaseerd op biobased of hernieuwbaar. Zo moeten duurzame grondstoffen een lage CO₂-voetafdruk hebben en niet concurreren met de voedselketen of de biodiversiteit negatief beïnvloeden.

Hoe stimuleert uw bedrijf de duurzame productie van grondstoffen in Nederland en Europa? Heeft u daarvan voorbeelden?

Worlée-Chemie benadrukt dat de kwaliteit van de producten van primair belang is. Zelfs als een product mogelijk duurzamer zou kunnen worden, weigert het bedrijf compromissen te sluiten als het gaat om kwaliteitseisen. Alleen een technisch goed en duurzamer product zal zich uiteindelijk op de markt kunnen vesti-

‘Ketendenken is essentieel voor de succesvolle introductie van hernieuwbare grondstoffen’

gen. Vooral de ontwikkeling van watergedragen alkydemulsies met een lange houdbaarheid is voor de onderneming al sinds de jaren '80 een prioriteit. Deze producten zijn gebaseerd op hernieuwbare grondstoffen en geschikt voor een breed scala aan toepassingen. Neem bijvoorbeeld het Camelina-project. De Lijn-dotter plant wordt samen met erwten in een gemengde teelt aangeplant en heeft geen invloed op de opbrengst van de erwten op de oogst. Kortom: geen concurrentie met planten die worden geteeld voor voedsel of diervoeder. De lijndotterolie uit het zaad is een belangrijke grondstof bij de productie van bindmiddelen voor verfsystemen. Holland Colours stuurt voor kleurpasta's op een zo hoog mogelijk pigmentgehalte en een zo laag mogelijke dosering. Het bedrijf heeft voor de kunststofindustrie al een productenpakket op basis van hernieuwbare grondstoffen gelanceerd. Grolman heeft een intern klimaatteam waarvan de deelnemers samenwerken met leveranciers en klanten om circulaire oplossingen te ontwikkelen. Zo maken twee leveranciers nieuwe grondstoffen uit afvalstromen van de papierindustrie of uit planten. Keyser&Mackay ziet dat veranderende

regelgeving vaak leidend is voor de omschakeling naar duurzame grondstoffen. De distributeur signaleert onder meer welke hernieuwbare/biobased grondstoffen in de portfolio van grondstoffensleveranciers ontbreken en waar klanten behoefte aan hebben. Vervolgens bespreekt Keyser&Mackay de wensen van klanten met de producenten die in sommige gevallen extra R&D-capaciteit inzetten om producten te ontwikkelen die aan de nieuwe wetgeving voldoen. Covestro brengt verschillende biogebaseerde producten op de markt, waaronder een biogebaseerde verharder. Verder ontwikkelde het bedrijf een portfolio van harsen voor de verfindustrie die ten minste 30 procent hernieuwbare grondstoffen bevatten en een verlaagde CO₂-voetafdruk hebben. Covestro geeft volledige transparantie over de herkomst, de CO₂-voetafdruk en het vervangen van mogelijk zorgwekkende stoffen. BASF stimuleert de productie van duurzame grondstoffen met een speciaal investeringsprogramma. Zo verhoogt het bedrijf de investeringen in de zogeheten Accelerator-oplossingen van 16,7 miljard euro in 2020 naar 22 miljard euro in 2025.

Hoe gaat uw onderneming om met kritische geluiden over chemische producten die haaks staan op wetenschappelijke feiten?

Covestro benadrukt dat Europa met REACH de strengste wetgeving ter wereld heeft op het gebied van de veiligheid van chemische stoffen. Dat neemt niet weg dat het bedrijf de geluiden uit de maatschappij en de bezorgdheid over mogelijke blootstelling aan zorgwekkende stoffen serieus neemt. Covestro is ervan overtuigd dat de Chemicals Strategy for Sustainability, waarin de Europese Commissie heel nadrukkelijk het voorzorgsprincipe hanteert, enorme kansen voor de industrie kan opleveren. Het bedrijf verwijst naar de transitie die de industrie de afgelopen twintig jaar heeft doorgemaakt om oplosmiddelhoudende producten grotendeels te vervangen door watergedragen producten. BASF ziet eveneens substantiële kansen voor de Chemicals Strategy for Sustainability (CSS). Het roept op tot innovatie, wat in lijn ligt met BASF's focus op duurzame ontwikkeling. De uitdaging die zij ziet, is de generieke risicobenadering

‘My dad sells chemicals to save the planet’

in de CSS. Dat brengt een verbod van een toenemend aantal stoffen uitsluitend op basis van gevaarscriteria met zich mee, zonder rekening te houden met het gebruik en de blootstelling. Dit zal leiden tot het standaard verbieden van een groot aantal stoffen, waarbij geen rekening wordt gehouden met de voordelen, zoals UV-filters die de huid beschermen in zonnebrandmiddelen of stoffen in ontsmettingsmiddelen en huishoudelijke schoonmaakmiddelen.

Worlée-Chemie zet in op transparantie en een open dialoog met een breed palet stakeholders. Bijvoorbeeld via videoconferentie bij productpresentaties, lezingen op beurzen en klantondersteuning. Ook onderhoudt het bedrijf contacten met gemeentelijke instanties en lokale instellingen. De onderneming opent regelmatig de deuren voor bezoekers en omwonenden.

Kesyer & Mackay probeert kritische mensen zonder kennis of mensen met een andere kijk op wetenschappelijke feiten op basis van wederzijds respect te overtuigen. Altijd op de inhoud en op basis van begrijpelijke voorbeelden en toepassingen in de praktijk. Ook Holland Colours focust in de communicatie op wetenschappelijk onderbouwde feiten.

Grolman probeert een positief beeld van de chemische industrie te verspreiden, en duidelijk te maken dat de sector de basis van veel is. Daarom gebruikt het bedrijf de slogan van een van de kinderen van een medewerker: ‘My dad sells chemicals to save the planet’.

In hoeverre houdt uw bedrijf bij de ontwikkeling van duurzame grondstoffen rekening met de keten?

Als distributeur produceert en ontwikkelt Keyser & Mackay geen grondstoffen, maar brengt wel nieuwe, potentiële ontwikkelingen op het gebied van duurzame grondstoffen bij leveranciers in beeld. Zo kan het bedrijf inspelen op de wensen van de klant.

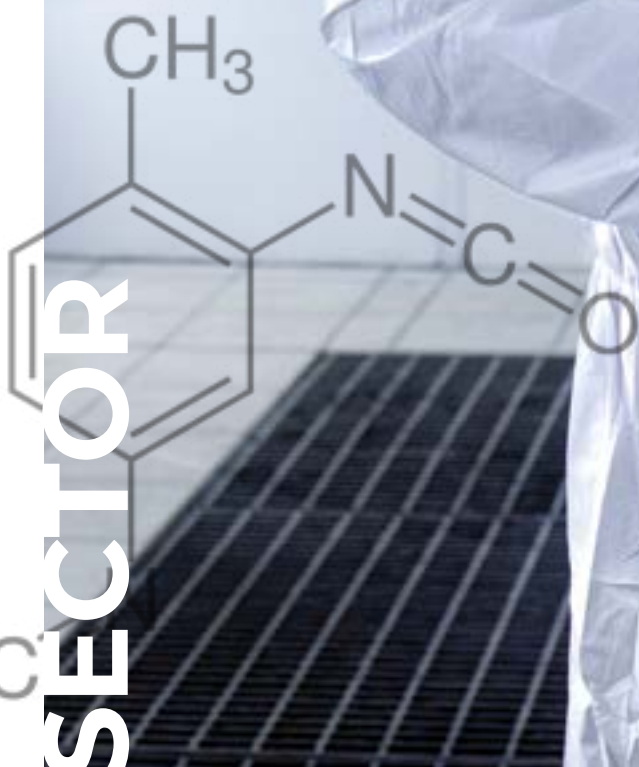
Ketendenken is volgens Covestro essentieel voor de succesvolle introductie van hernieuwbare grondstoffen. De maatschappij wordt zich steeds meer bewust van duurzaamheid en verlangt ook van de verfindustrie dat zij meer duurzame producten aanbiedt, stelt de onderneming. Een goede samenwerking tussen leveranciers, klanten en eindgebruikers is nood-

zakelijk. Covestro verwijst naar de recente samenwerking met Genometica voor de ontwikkeling van een biobased HMDA. Verdere opschaling van de productie van duurzame grondstoffen is nodig om aan de verhoogde vraag te voldoen.

BASF lanceerde een nieuw Circular Economy Program waarmee het in 2030 de omzet uit oplossingen voor de circulaire economie wil verdubbelen tot 17 miljard euro. Verder wil BASF vanaf 2025 jaarlijks 250.000 ton gerecyclede en op afval gebaseerde grondstoffen verwerken om fossiele grondstoffen te vervangen.

Worlée-Chemie gebruikt sinds 2016 het internationale MVO-platform EcoVadis. Het bedrijf is trots dat zijn huidige rating, een platina medaille, een plaats oplevert in de top van de meer dan 75.000 wereldwijd geëvalueerde ondernemingen. Worlée-Chemie gebruikt het platform om potentiële negatieve effecten op de mensenrechten te bepalen. Dat gebeurt via een procedure die gekwalificeerd, betrouwbaar en geloofwaardig is. Ook gebruikt het bedrijf het platform om toezicht te houden op de prestaties van zijn directe leveranciers op het gebied van arbeid en mensenrechten, milieu, ethiek en duurzaam inkopen.

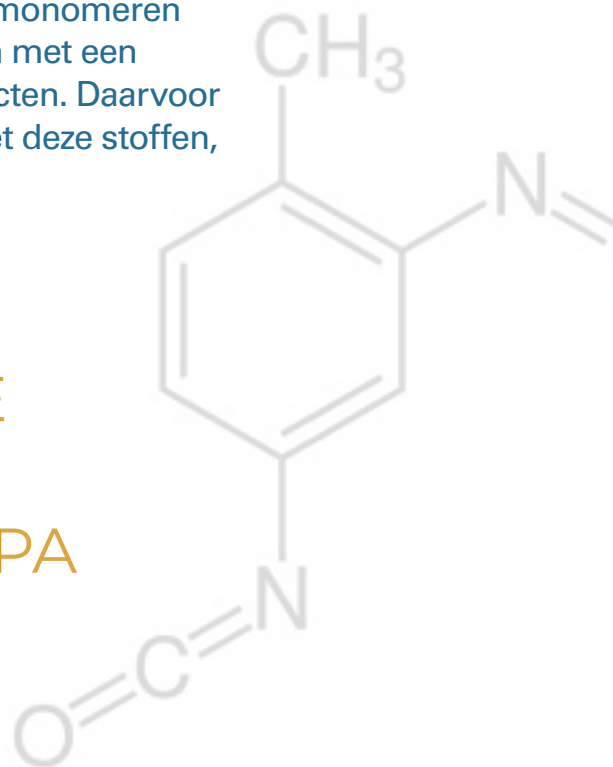
INDUSTRIE ROLT TRAININGEN UIT

Nieuwe Europese regels geven een restrictie voor het werken met producten die meer dan 0,1 procent vrije di-isocyanatenmonomeren bevatten. Vanaf 24 augustus 2023 mogen alleen mensen met een opleidingscertificaat op zak nog werken met deze producten. Daarvoor moeten ze een training volgen over het veilig werken met deze stoffen, inclusief examen. Negen vragen en antwoorden.

TEKST: DORINE VAN KESTEREN

9 VRAGEN OVER DE VERPLICHTE TRAINING DI-ISOCYANATEN IN EUROPA

1. WAT IS ER AAN DE HAND?

Professionele en industriële werknemers die werken met producten die meer dan 0,1 procent vrije di-isocyanatmonomeren bevatten, moeten vóór 24 augustus 2023 met succes een opleiding hebben voltooid over het veilig gebruik van deze stoffen. Dat heeft de Europese Commissie in augustus 2020 besloten. Het is een aanvullende maatregel bij REACH, de Europese verordening over het gebruik van chemische stoffen. Het doel is te voorkomen dat mensen te maken krijgen met sensibilisatie van de luchtwegen door het verkeerd gebruik van di-isocyanaten op de werkvloer. Zij kunnen dan na verloop van tijd plots allergisch worden voor deze stoffen. Bij iedere volgende blootstelling kunnen er dan ademhalingsproblemen optreden, soms met astma tot gevolg.

Di-isocyanaten worden gebruikt voor de productie van polyurethaanproducten. Deze producten kennen verschillende toepassingen: isolatieschuim, vezels en schoeisel, en ook in sommige verven en coatings, en lijmen en kittens. Vooral de auto-industrie en bouwsector maken gebruik van PU-producten. De opleidingsverplichting geldt alleen voor professionele gebruikers en de industrie. In eindproducten voor consumenten zijn namelijk geen di-isocyanaten toegestaan in relevante concentraties.

2. WELKE VERPLICHTINGEN HEBBEN WELKE SCHAKELS IN DE KETEN?

Verffabrikanten hebben een verplichting in hun rol als werkgever. Ze moeten zorgen dat hun eigen werknemers – de medewerkers die worden blootgesteld aan di-isocyanaten en hun supervisors – de training volgen en met goed gevolg afronden. Dan gaat het bijvoorbeeld om mensen die in de productie of het laboratorium werken met deze stoffen. Werkgevers moeten ook registreren welke opleiding hun medewerkers hebben gevolgd en wanneer ze het certificaat hebben gehaald.

Fabrikanten hebben daarnaast een verplichting in hun rol als leverancier, als partij die het product op de markt brengt. Ze moeten dus ook hun afnemers informeren. Dit houdt in dat ze hun distributiekanten vertellen dat de training verplicht is en waar die trainingen te vinden zijn. Op hun beurt hebben deze klanten weer de verplichting om de eindgebruiker te informeren. Deze bedrijven zijn er vervolgens zélf verantwoordelijk voor dat hun medewerkers de training volgen! Ook belangrijk: de afnemers en eindgebruikers hoeven niet te bevestigen of zij de informatie hebben ontvangen of gelezen.

‘Di-isocyanaten kunnen veilig worden gehanteerd als mensen de juiste risicobeheers- en veiligheidsmaatregelen in acht nemen’

3. WAAR IS DE TRAINING TE VINDEN?

Een aantal Europese brancheorganisaties heeft de handen ineengeslagen voor de ontwikkeling van de training. Onder meer ISOPA (producenten van aromatische di-isocyanaten en polyolen), CEPE (verf- en drukinktindustrie) en FEICA (lijm- en kitindustrie) hebben opleidingsmateriaal samengesteld dat in overeenstemming is met de wettelijke vereisten. Op hun website verwijzen zij naar het e-learningplatform Idloom, waar de opleiding te vinden is. De brancheorganisaties doen ook op andere manieren hun best de boodschap te verspreiden onder hun leden en afnemers in de keten. Zo hebben CEPE en FEICA een webinar gepland voor eindgebruikers, handhavers, trainers en andere betrokkenen over de ins en outs van de nieuwe opleidingsverplichting en het opleidingsmateriaal. De VVVF zet de verplichte training bovendien op de agenda in de verschillende ketenoverleggen.

Eind 2021 zijn de trainingen in het Engels en Duits gelanceerd, waarna de modules konden worden uitgetoetst. Bugs en fouten zijn er begin 2022 uitgehaald, waarna het dit jaar verder wordt uitgerold. Er komen in het tweede kwartaal ook meer talen bij, zoals Frans, Spaans en Nederlands. Daarna volgen de andere Europese talen.

4. WAT HOUDT DE TRAINING IN?

De training is een instructie veilig werken met di-isocyanaten. Dan gaat het onder meer om:

- technische maatregelen (goede ventilatie, afgesloten spuitcabines)
- organisatorische maatregelen (kennisverdieping), en
- persoonlijke beschermingsmiddelen (handschoenen, beschermende kleding en mondkappers).

“Net als elk ander chemisch product kunnen di-isocyanaten veilig worden gehanteerd als mensen de juiste risicobeheers- en veiligheidsmaatregelen in acht nemen”, zegt Luc Turkenburg, die betrokken is bij de ontwikkeling van de training. Turkenburg werkte meer dan dertig jaar bij AkzoNobel en is tegenwoordig zelfstandig consultant op het gebied van wet- en regelgeving voor onder andere CEPE en de VVVF.

De precieze inhoud van de training verschilt per branche en beroepsgroep. “Het is niet zo dat er een aparte CEPE-cursus voor verf bestaat en een aparte FEICA-cursus voor lijmen en kisten, maar er zijn wel specifieke blokken die aansluiten bij het type product dat wordt gebruikt en de blootstellingen die daar kunnen plaatsvinden.”

Voor alle beroepsgroepen zijn er drie niveaus: basis, middel-hoog en hoog. Hoe intensiever het gebruik van di-isocyanaten, hoe groter de kans op blootstelling en hoe uitgebreider de training. “De basistraining is bijvoorbeeld bedoeld voor de mensen die de producten maken en blootgesteld worden aan een open bron. Iemand die de producten ook spuit of kwast, moet de intensievere verwerkertraining volgen.” Als de deelnemers de training en de eindtoets succesvol afleggen, dan krijgen ze een certificaat dat vijf jaar geldig is.

HOE INFORMEREN VERFFABRIKANTEN HUN AFNEMERS?

Leveranciers verstrekken ten eerste informatie door de etiketten aan te passen. Sinds 24 februari 2022 moet de volgende waarschuwing op de verpakking staan vermeld als producten meer dan 0,1 procent di-isocyanaten bevatten: 'Per 24 augustus 2023 moet voor professioneel en industrieel gebruik een passende opleiding zijn voltooid.' Ten tweede moet de industrie informatie verstrekken over waar de training kan worden gevolgd en zorgen dat deze beschikbaar is. Verf- en drukinktleveranciers kunnen op hun website verwijzen naar de training.

Alle opleidingsmodules zijn te vinden op www.isopa.idloom.tech

INDUSTRIE ROLT TRAININGEN UIT

5. WELKE VORM HEEFT DE TRAINING?

Het opleidingsmateriaal is in alle talen van de Europese Unie beschikbaar via het e-learningplatform. Dat biedt de mogelijkheid voor digitale training, webinars of opleiding in een leslokaal. De online training is individueel of groepsgewijs te volgen. Bedrijven die fysieke lessen willen organiseren, kunnen een medewerker een trainerslicentie laten verwerven. Deze medewerker, vaak een arbeidshygiënist of specialist veilig werken, kan dan de collega's in kwestie gaan opleiden. Het is ook denkbaar dat er particuliere trainingsinstituten opkomen.

Turkenburg: "De wettekst schrijft voor dat de training moet worden gegeven door een expert in veilig en gezond werken op de werkplek. Een mogelijk administratief voordeel van de klassikale aanpak is dat je dan als werkgever een goed overzicht hebt van wie, wanneer, welke training heeft gevolgd."

6. HOE ZIT HET MET DE KOSTEN?

Iedere medewerker die de online training volgt, moet vooraf 5 euro betalen. "Dat is niet veel, zeker als je bedenkt dat het certificaat vijf jaar geldig is", merkt Turkenburg op. Een trainerslicentie kost 1.140 euro per jaar.

7. MOGEN LEVERANCIERS OOK ZELF EEN TRAINING SAMENSTELLEN DIE VOLDOET AAN DE WETTELIJKE EISEN?

Ja, dat mag, maar of het verstandig is, is een tweede. De betrokken Europese brancheorganisaties zijn hier al jaren mee bezig. Het is namelijk een enorme klus om alle informatie en illustraties te verzamelen en de inhoud van de opleiding af te stemmen met alle betrokken branches. Het verdient bovendien de voorkeur dat alle mensen die werken met di-isocyanaten, in ieder geval op hoofdlijnen, dezelfde instructie krijgen.

8. WAT ZIJN DE GEVOLGEN ALS EEN FABRIKANT HIER NIET AAN VOLDOET?

Omdat het gaat om de blootstelling aan schadelijke stoffen op de werkplek, is het in Nederland de Arbeidsinspectie die de nieuwe opleidingsverplichting gaat controleren en handhaven. Ziet de inspecteur tijdens een controle dat (nog) niet alle medewerkers de juiste opleiding hebben gevolgd? Dan kan hij/zij een aantal maatregelen opleggen: te beginnen met een officiële waarschuwing, tot en met boetes, proces-verbalen of dwangsommen.

9. HOE EN WANNEER WORDEN DE NIEUWE REGELS GEËVALUEERD?

De evaluatie vindt naar verwachting drie tot vijf jaar plaats nadat de regels in werking zijn getreden. Eerste graadmeter is het aantal werknemers dat de training heeft gevolgd. Ieder jaar moeten de EU-lidstaten daarover rapporteren. Turkenburg: "De industrie heeft zich voorgenomen om de lidstaten te informeren over de effectiviteit die zij kunnen meten. Wie getraind wordt via het Idloom-platform, wordt geteld in het land waar de deelnemer is gevestigd."

Van belang is natuurlijk ook hoe het aantal gevallen van beroepsastma zich ontwikkelt. De lidstaten moeten ook laten weten hoeveel gevallen er jaarlijks bijkomen. De hoop en de verwachting van de Europese Commissie is dat dit aantal afneemt als de nieuwe regels in werking treden. Op dit moment lopen er al meerdere onderzoeken, aldus Turkenburg. "Zo wordt in Duitsland al een aantal jaar een bepaalde groep mensen gemonitord die werken met di-isocyanaten. Ook in Engeland, waar spuitieren al langer verplicht zijn om te werken in geventileerde spuitcabines, loopt er een medisch programma. Alle medewerkers werden getest en het aantal astmagevallen is daar afgenomen van 90 naar 30 tot 40 per jaar. Dat is een forse reductie. Het is dan ook goed dat alle industrietakken die met di-isocyanaten te maken hebben de training breed onder de aandacht brengen."

Blootstelling aan gevaarlijke stoffen berekenen in slechts een paar stappen

Wilt u een
demo zien?
Bel met
070-3780162

WERKEN MET DEZE MODULE HEeft DE VOLGENDE VOEDEN:

- ✓ U doorloopt het proces van een blootstellingsberekening in een beperkt aantal stappen met heldere toelichtingen.
- ✓ U hoeft zelf geen grenswaarden op te zoeken, in te voeren of te actualiseren.
- ✓ U hoeft zelf geen aanvullende productinformatie zoals samenstelling, molaire massa en dampspanning op te zoeken of in te voeren.
- ✓ Gebruikmakend van beproefd en gevalideerd tier 1 model (ECETOC-TRA) voor blootstellingsberekeningen met uitgebreide onderbouwing.

TOXIC

GA NAAR [TOXIC.NL/GEMAKKELIJKBLOOTSTELLINGBEREKENEN](https://toxic.nl/gemakkelijkblootstellingberekenen) VOOR MEER INFORMATIE

DUURZAME GRONDSTOFFEN IN INDUSTRIËLE HOEVEELHEDEN

“Wanneer komen duurzame grondstoffen voor verf en inkt in industriële hoeveelheden beschikbaar?”, werd mij gevraagd. Ik kan niet in de toekomst kijken, maar ik ben absoluut optimistisch gestemd. Op de Green Chemistry Campus in Bergen op Zoom, waar we duurzame, chemische innovatie faciliteren, zie ik de ontwikkelingen van nabij. En die gaan snel!

Zo werkt Shared Research Center Biorizon, een initiatief van TNO en het Vlaamse VITO, sinds 2013 samen met industriële partners aan de ontwikkeling van biobased aromaten. Aromaten zijn onmisbare ingrediënten voor onder meer coatings. Ze zorgen voor glans, krasvastheid en UV-bestendigheid. Van alle chemicaliën die door de chemische industrie worden geproduceerd, is 40% aromatisch van aard. Het gaat om een wereldwijde, jaarlijkse omvang van 122 miljoen ton, ter waarde van ruim 115 miljard euro en met een jaarlijkse groei van 4-5%. Tot dusver werden deze aromaten gewonnen uit fossiele bronnen. Biorizon laat zien dat het ook met plantaardige grondstoffen kan. Het mooie is dat deze aromaten niet alleen duurzamer zijn, maar ook over superieure eigenschappen beschikken. De belangstelling van de Europese (verf)industrie is dan ook groot. Op dit moment zijn er tientallen samenwerkingen met toonaangevende producenten en dat aantal groeit snel.

Biorizon heeft in 2020 spin-off Relement gelanceerd die op commerciële schaal het ingrediënt MPA voor een 100% biobased alkyd coating gaat produceren. Biorizon's doel om vanaf 2025 commerciële productie van bio-aromaten mogelijk te maken, wordt dus nu al realiteit en de komende tijd zullen andere bio-aromaten volgen. Daarom werken we op

‘Ik kan niet in de toekomst kijken, maar voor verduurzaming ben ik absoluut optimistisch gestemd.’

de Campus samen aan een Biorizon Applicatie Centrum waar bio-aromaten worden ontwikkeld en toegepast in samenwerking met fabrikanten van diverse grondstoffen en applicaties. De interesse vanuit de industrie geeft daarbij richting.

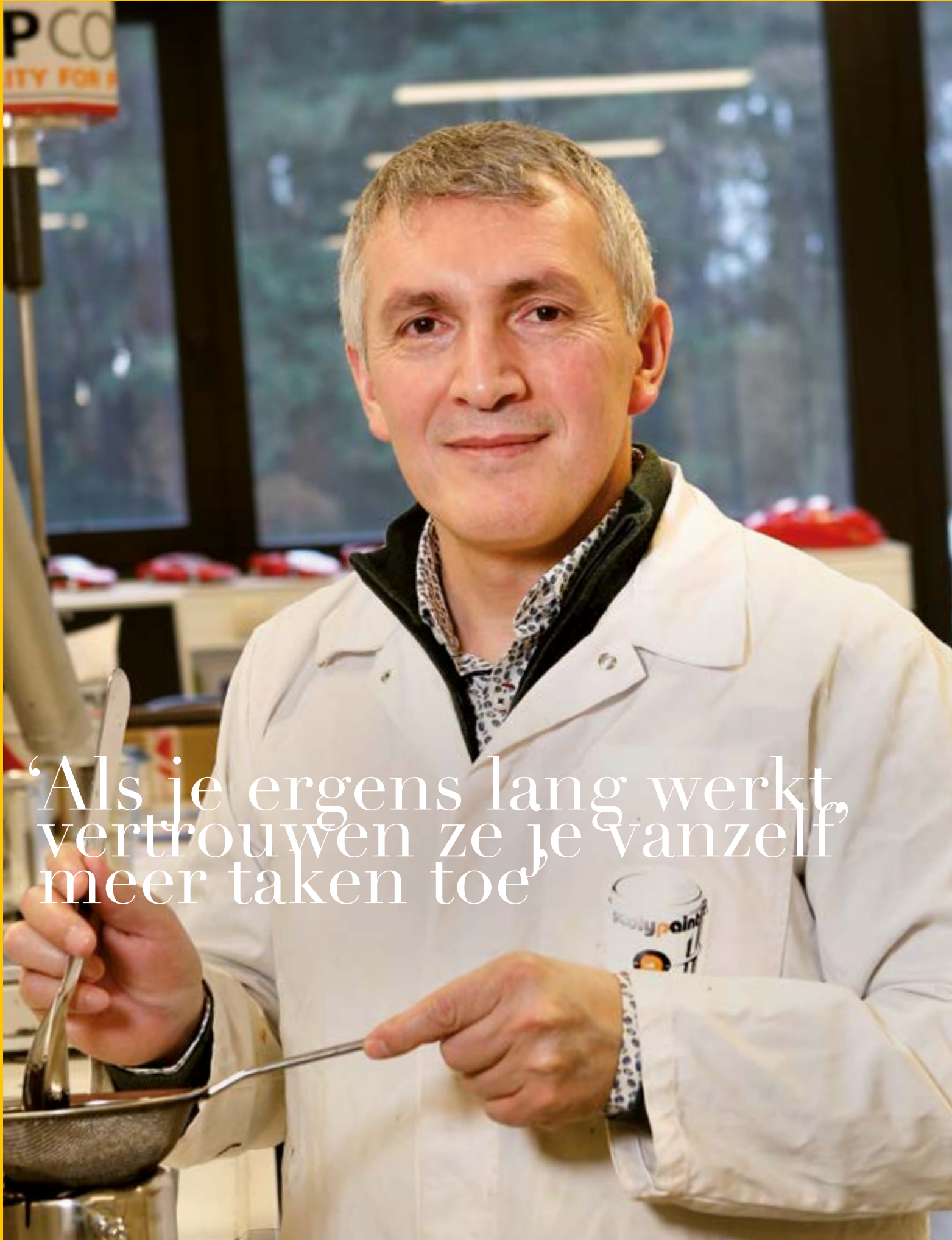
Een ander interessant project waar wij als Campus in participeren is ZCORE, dat mede mogelijk wordt gemaakt door het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling en de provincies Noord-Brabant, Zeeland en Limburg in het kader van OPZuid. Van zeewier is bekend dat het veel waardevolle stoffen bevat. Wat minder bekend is, is dat zelfs de reststromen een uitstekende grondstof zijn. In het ZCORE-project van Biorizon

onderzoeken we met onder meer TNO en Relement hoe zeewierreststromen kunnen worden ingezet voor de productie van bio-coatings met superieure eigenschappen ten opzichte van hun fossiele tegenhangers.

Tot slot is sinds 2015 het KLAC bij ons gevestigd: het kleurenapplicatiecentrum van Center of Expertise Biobased Economie van Avans Hogeschool en Hogeschool Zeeland. Dit centrum doet onderzoek naar natuurlijke kleurstoffen, zoals rode kleurstof uit maïs, zwarte kleurstof uit tuinbonen, gele kleurstof uit uienresten en blauwe kleurstof uit algen. Het doel is om van kleurstoffen pigmenten te maken die geschikt zijn voor bijvoorbeeld verf en bioplastics.

Voor de transitie naar een circulaire verf- en inktindustrie zijn grondstoffen, technologie en faciliteiten nodig. Met name het ontwikkelen en opschalen van deze technologie en faciliteiten is geen sinecure: de hele keten moet bereid zijn tot samenwerking en het vraagt grote investeringen en een lange adem. Er is op dit moment vanuit de industrie dus al veel interesse in biobased ingrediënten, maar het is nu de hoogste tijd om samen in de keten op te schalen! Ik wil de vraag dus omdraaien: wat gaat de verfindustrie doen om te zorgen dat duurzame grondstoffen in industriële hoeveelheden snel beschikbaar komen en ingezet kunnen worden? Participeer, investeer, lobby! Kortom: pak je rol in de transitie en wordt koploper, en spekkoper! Ik nodig je uit op de Campus om hier samen mee aan de slag te gaan.

CONNIE PAASSE
GREEN CHEMISTRY CAMPUS

‘Als je ergens lang werkt,
vertrouwen ze je vanzelf
meer taken toe’

IHSAN ÖZDEMİR (53)
IS ERP-BEHEERDER ÉN
COÖRDINATOR SAFETY,
HEALTH & ENVIRONMENT
BIJ PLP COATINGS IN
TESSENDERLO (BELGIË)

‘Echt heel toevallig dat jullie mij juist nu vragen voor deze rubriek. Op 7 februari was ik namelijk 30 jaar in dienst bij PLP Coatings. Ik vergeet het nooit: als 23-jarige bachelor in de chemie had ik mij nog niet bij een databank voor

werkzoekenden ingeschreven of toenmalig eigenaar Herman Jennen belde me. Volledig onvoorbereid ging ik op gesprek; het enige wat ik bij me had, was een cv in klad. Maar een week later kon ik al van start. Pluspunt: de meetapparatuur die ik tijdens een stage in een inktfabriek had gebruikt, kwam overeen met de apparatuur in ons bedrijf. Als laborant ging ik werken aan het ontwikkelen van recepten voor vooral industriële lakken. Dat wil zeggen: precies naar de wens van de klant. Toen ik begon, produceerden we al veel hout- en metaalverven voor optimale conservering. Destijds op traditionele wijze, met oplosmiddelen als basis. Later – mede door de Nederlandse markt waar de vraag ernaar al heel vroeg opkwam – ook op waterbasis. Veel van onze klanten zijn spuitlakkerijen voor plaat- en bouwmaterialen, houtverwerkende bedrijven etcetera.

PLP Coatings is actief in heel Europa, maar ook daarbuiten. Naast onze hoofdvestiging in het Belgische Tessenderlo, hebben we vestigingen in Frankrijk, Polen en Nederland. In Breda om precies te zijn; ook bij jullie doen we veel zaken. Vandaar dat we lid zijn van de VVVF. We zijn een zeer gezond bedrijf dat nog altijd groeit. Niet snel, maar wel gestaag. Toen ik binnenkwam hadden we een kleine 30 medewerkers; nu zijn dat er zo'n 50. PLP Coatings is een fijne plek om te werken. Het ademt de sfeer van een gemoedelijk familiebedrijf. Iedereen kent iedereen en het sociale aspect speelt een belangrijke rol. Nee, ik heb nooit behoefte gevoeld om er weg te gaan. Daar komt bij dat ik leuk en afwisselend werk heb. Sinds 2015 ben ik verantwoordelijk voor het ERP-systeem, de centrale database waarin alle processen – van inkoop en boekhouding tot planning productie en logistiek – samenkomen. Maar ik ben ook coördinator SHE (Safety, Health & Environment), in Nederland noemen ze het vaak 'HSE'. Die combinatie is zo gegroeid; als je ergens lang werkt, krijg je er vanzelf taken bij en worden andere zaken aan je toevertrouwd. Je kent vrijwel alle processen, waardoor je voor iedereen vraagbaak bent. Ook vervang ik regelmatig collega's die afwezig zijn.

Het motiveert me enorm om collega's te kunnen helpen en voor hen aanspreekbaar te zijn. Zo kan ik het laboratorium adviseren over producten die passen in een duurzamere wereld. En het is leuk en interessant om betrokken te zijn bij etikettering, productbeschrijvingen voor heel Europa, veiligheidsaudits etcetera. Erg trots ben ik nog altijd op het feit dat ik in mijn vorige functie de receptuur heb ontwikkeld voor onze meest succesvolle watergedragen coating. En in mijn huidige functie op de implementatie van de volledige REACH-wetgeving in het ERP-systeem en in de processen. Op speciaal verzoek van de directie volg ik alles op het gebied van de Europese Green Deal, circulaire economie, biobased grondstoffen en meer. Wij werken actief aan de vervanging van schadelijke stoffen en aan het verlagen van onze CO₂-voetafdruk. Ook dat is een mooie en nuttige taak.'

TEKST: HARRY MOS
FOTO: BISONDER PRODUCTIES

HOE ZIET IHSANS WERKDAG ERUIT?

‘De hele dag achter een pc werken, zou ik geestdodend vinden. Dus ben ik blij met de afwisseling. Mijn werkdag begint tussen 08.00 en 8.30 uur. Dan check ik eerst de e-mails die zijn binnengekomen. Vaak bevatten die vragen die ik moet beantwoorden. Bijvoorbeeld van klanten of van de afdeling verkoop, waar het gaat om technische onderwerpen, artikelcodes, maatwerketikettering enzovoort. Maar ook adviseer ik interne afdelingen over zaken als labels, verfsystemen en gebruik van grondstoffen. Verder help ik met de productieorders en ben ik verantwoordelijk voor de controle van onze producten en voor het actualiseren van de veiligheidsinformatiebladen. Net als voor allerhande veiligheidschecks. Als beheerder van het ERP-systeem ben ik bovendien lid van de ICT-helpdesk. Dat maakt dat je permanent in contact bent met andere afdelingen en vestigingen. Je beantwoordt vragen, beoordeelt foutmeldingen en lost problemen op. Doorgaans probeer ik rond 18.00 uur af te ronden en naar huis te gaan. In mijn vrije tijd ben ik dan graag met computers en informatica bezig of wandel ik met mijn vrouw. Uit eten gaan en stedentrips – Wenen en Berlijn staan nog op ons verlanglijstje – vinden we ook leuk. Maar momenteel mijden we vliegtuigen en andere drukke plekken logischerwijs liever even...’

De verf- en drukinktindustrie biedt tal van leuke banen. Maar wat houdt dat werk in de praktijk precies in? Verf & Inkt Magazine vraagt het de mensen zelf.

**ADVERTEREN?
DAT KAN IN DE
VOLGENDE EDITIE
VAN VERF&INKT!**

Meer informatie:
Mooijman Marketing & Sales
070 - 323 40 70
dm@mooijmanmarketing.nl

**ALTIJD EN
OVERAL OP
DE HOOGTE
BLIJVEN?**

Dat kan!
Neem een abonnement op onze
nieuwsbrief Verf&Inkt Netwerk.
Meld je aan via www.vvfv.nl

Lisam Systems provides comprehensive and advanced IT solutions and services for SDS & labels authoring, automated SDS distribution, SDS Digitization, Cosmetics' PIF and Chemical Inventory Management.

Choosing Lisam is also choosing to:

Drive Growth

Boost Productivity Promote

Chemicals Safety

Goldkampstraat 41-1,
7722RN Dalsen,
the Netherlands

+31 (0) 529 820 211

nlorders@lisam.com
info.nl@lisam.com

BEDRIJFSBEZOEK INSPECTEUR EN TOEGANGSREGELS

VRAAG

Als een inspecteur in ons bedrijf komt, dan moet deze zich inschrijven, parkeren in de bezoekersvakken en verklaren dat hij/zij onze instructies opvolgt. Wij hebben van een inspecteur begrepen dat dit niet vanzelfsprekend is, omdat hij/zij niet een reguliere bezoeker is. Klopt dat?

ANTWOORD

Als een toezichthouder van een inspectie op bezoek komt, is er een beginsel-plicht tot handhaven. Een 'informeel' bezoek bestaat eigenlijk niet. Dat neemt niet weg dat alle bezoekers, en dus ook toezichthoudende diensten, zich aan de toegangsregels moeten houden die het bedrijf aan iedereen stelt. Dat betreft dus inclusief de vragenlijst, instructie-film of -sheet bij entree, en dergelijke.

VERMELDING MARINE POLLUTANT VOOR ADR EN IMDG

VRAAG

Indien van toepassing moet op een product 'marine pollutant' dan wel 'marine pollutant/environmentally hazardous' worden vermeld. Dat kan echter wegblijven op producten groter dan 5 liter voor ADR-goederen. Geldt dat ook voor de IMDG?

ANTWOORD

Voor het vervoer van gevaarlijke stoffen maakt de wetgeving een onderscheid tussen vervoer over de weg, spoor, binnenvaart, zeevaart en door de lucht. Internationaal gelden voor het wegvervoer de maatregelen uit het ADR (Accord relatif au transport international de marchandises Dangereuses par Route). Voor het zeetransport is de IMDG (International Maritime Dangerous Goods Code) van toepassing. De bepalingen in het ADR en de IMDG

verschillen voor producten die vallen onder UN3077 (milieugevaarlijke vaste stof) en UN3082 (milieugevaarlijke vloeistof). In het ADR hoeven op producten die vallen onder UN3077 en UN3082 niet de woorden 'marine pollutant' te worden vermeld in de beschrijving van gevaarlijke goederen op het transportdocument. De IMDG kent deze uitzondering niet: voor UN3077 en UN3082 moet 'marine pollutant' dan wel 'marine pollutant/environmentally hazardous' worden vermeld. Wat betreft de chemische stoffen in de producten die als 'marine pollutant' gelabeld zijn, hoefden die stoffen in het ADR nooit te worden vermeld. In de IMDG moest dat altijd wel, maar met de publicatie van de laatste versie van de IMDG 2021 is dat versoepeld. Bedrijven kunnen nu volstaan met de benaming 'verf'.

ETIKETTEREN VOLGENS EU OF VOLGENS LOKALE EISEN BUITEN EU

VRAAG

Een bedrijf produceert mengsels voor de niet-Europese markt die na productie direct worden vervoerd naar een niet-Europees land. De mengsels worden wel vervoerd volgens ADR, maar het bedrijf wil het mengsel pas etiketteren volgens lokale eisen nadat het is aangekomen in het land van bestemming. Mag dat?

ANTWOORD

Voor een antwoord op deze vraag bieden de volgende drie FAQ's op de ECHA-website een goede basis: Als een bedrijf een mengsel exclusief voor de niet-EU-markt produceert, moet het dan vóór export worden geëtiketteerd in overeenstemming met CLP? Nee, de CLP-verordening vereist geen etikettering van stoffen of mengsels die alleen worden geëxporteerd en die alleen worden vervoerd binnen Europa. Wanneer moet een mengsel worden ingedeeld en geëtiketteerd in overeenstemming met de CLP? Leveranciers van mengsels die volgens

de CLP als 'gevaarlijk' zijn geclassificeerd, moeten deze volgens de CLP etiketteren voordat ze op de markt worden gebracht.

Wat is dan de betekenis van 'op de markt brengen'?

Een mengsel 'op de markt brengen onder CLP' betekent het leveren of ter beschikking stellen van de stof of het mengsel aan derden, al dan niet tegen betaling op het grondgebied van de Europese lidstaten en de Europese Economische Ruimte-landen (EER) die de CLP-verordening hebben geïmplementeerd.

ZIEKTE EN OPBOUW VERLOF

VRAAG

Een werknemer bouwt vrije dagen en adv-dagen op; hoe zit dat met een zieke werknemer?

ANTWOORD

Een zieke werknemer bouwt inderdaad vakantierechten op, maar geen adv-dagen. Adv staat voor arbeidsduurverkorting. Een voltijds dienstverband beslaat veertig uur per week en wordt op jaarbasis verminderd met 5%. De arbeidsduur komt dan neer op 38 uur per week. Arbeidsduurverkorting wordt opgebouwd doordat de werknemer wekelijks twee uur langer werkt. Dat is bij ziekte niet het geval.

Wat betreft de vakantierechten: de eerste zes maanden van de ziekte bouwt de werknemer zowel de wettelijke vakantiedagen als de bovenwettelijke vakantiedagen op. In de cao voor de verf- en drukinktindustrie is vastgelegd dat na een ziekteperiode van zes maanden de werknemer alleen nog de wettelijke vakantiedagen opbouwt.

Meer informatie nodig? Raadpleeg Thema's via www.vvfv.nl/ledennet

masters of maintenance.

2 en 3 november 2022

Het is de hoogste tijd voor een ontmoeting tussen verfleveranciers, groothandelaren, schilders- en onderhoudsbedrijven, architecten, en iedereen die nog meer een link heeft met de verf- en schildersbranche. De organisatie is inmiddels druk bezig om Masters of Maintenance op 2 en 3 november 2022 neer te zetten in Nijkerk.

Organisatie Masters of Maintenance in volle gang

Na ruim twee jaar waarin door de coronapandemie bijna geen evenementen plaatsvonden, is het de hoogste tijd om elkaar weer te treffen. De persoonlijke ontmoeting vormt dan ook een belangrijk onderdeel van hét evenement voor de verf- en schildersbranche.

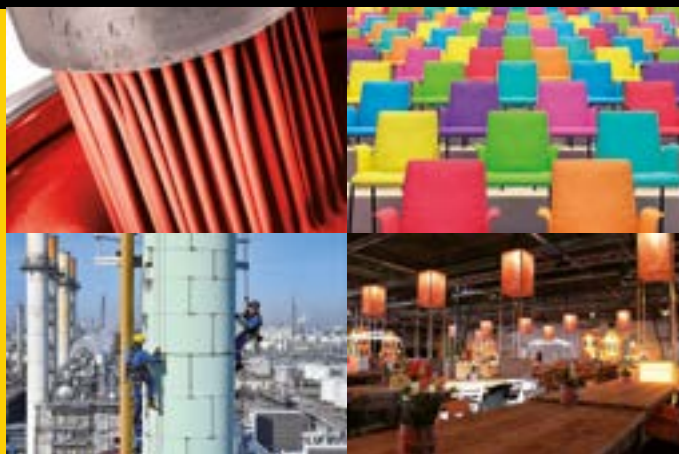
De initiatiefnemers van Masters of Maintenance hebben besloten dat het evenement nu gewoon doorgaat. Op 2 en 3 november 2022 zijn schilders, ondernemers en constructeurs te vinden op Masters of Maintenance.

Daarnaast wordt het een nuttige en interessante ervaring voor bezoekers door alle deelnemende partners die er hun producten tonen. Leveranciers van verf en aanverwante artikelen lanceren op Masters of Maintenance hun nieuwste producten. Er is ook volop gelegenheid om ze uit te proberen in de vele workshops die op het programma staan.

Meer weten?

Meer weten? Kijk op www.mastersofmaintenance.nl

Voor de laatste vierkante meters exposantenruimte kunnen belangstellende fabrikanten, leveranciers en groothandelaren zich nog steeds aanmelden voor deelname bij Suzanne Schoehuijs-Van der Knaap van de VVVF, communicatie@vvvf.nl of tel. 06 371 402 41.

Deeltjesgrootte analyse van verf, inkt & coatings

De Disc Centrifuge van CPS Instruments meet nauwkeurig de deeltjesgrootte(verdeling) van polymeren, **verf, inkt & coatings** door middel van differentiële sedimentatie.

De Disc Centrifuge meet in zeer hoge resolutie de deeltjesgrootte (0,005 – 50 micron), heeft een hoge gevoelig- en nauwkeurigheid en maakt een snelle analyse mogelijk. Het instrument wordt onder andere veel gebruikt voor R&D en kwaliteitscontrole van polymeerdispersie van in water gedragen verf (latex), coatings, inkt (zowel op waterbasis als in oplosmiddel).

Meer weten? Meld u aan voor het gratis webinar:

Particle size characterization of polymers, paint & coatings (ENG), door Steve Fitzpatrick, uitvinder van de CPS Disc Centrifuge.

Scan de QR-code of stuur een mail naar info@inventech.nl, dan ontvangt u tevens de whitepaper.

Bent u al klaar voor PGS 31?

Nieuwbouw

PGS 28, 30, 31

Onderhoud en herstel

BRL-K903/08

Keuring en inspectie

SIKB 7800

Advies: info@emsbroek.nl of +31 575 743 530

EMSBROEK

tank & chemie installaties

Emsbroek B.V. • Nijverheidsweg 2 • 7251JV • Vorden

WETGEVING

ONTWIKKELING ESSENTIAL USE-CONCEPT NAAR CRUCIALE FASE

De Europese Commissie vroeg adviesbureau Wood het concept 'essential use' uit te werken. Eind 2021 zetten de betrokken adviseurs uiteen hoe een definitie voor het begrip tot stand moet komen en hoe het kan worden verwerkt in beleid. De ontwikkeling van het concept komt daarmee in een nieuwe fase. Aan de hand van acht casestudies gaat Wood er nu ervaring mee opdoen en stelt het bureau een kosten-batenana-

lyse op voor de gevolgen voor economie, maatschappij en milieu. Vervolgens is er een publieke consultatie. De VVVF en de VLK zijn hierbij nauw betrokken. Informatie: VVVF-ledennet

ECHA: ONLINE PRODUCTEN VOLDOEN NIET AAN WETGEVING

ECHA controleerde van 6.000 webshopproducten of ze voldoen aan Europese wetgeving zoals REACH, CLP en de Biocidenverordening. De uitkomst: 78% voldoet er niet aan. De VVVF en de VLK dringen daarom aan op actieve handhaving. Zij maken zich sterk voor een gelijk speelveld voor bedrijven in Europa. De ledenbedrijven steken veel geld en tijd in het voldoen aan wetgeving. Webshops moeten zich er ook aan houden, vinden de brancheorganisaties. De Inspectie Leefomgeving & Transport heeft recent maatregelen getroffen voor webshops die niet aan wetgeving voldoen. Informatie: VVVF-ledennet

VVVF TRANSPORT- BUNDEL AANGEPAST AAN ADR 2021

De VVVF Expertgroep Transport heeft de Transport Informatiebundel geactualiseerd. Aanleiding: de wijzigingen in wetgeving voor internationaal vervoer van gevaarlijke goederen over de weg (ADR 2021). Ledenbedrijven kunnen de nieuwste versie van de Transport Informatiebundel downloaden van ledennet. De Transport Informatiebladen zijn bovendien per onderwerp te downloaden van de site. Informatie: VVVF-ledennet

EU WERKT AAN REGISTRATIE VAN ALLE POLYMEREN

De Europese Commissie werkt aan uitbreiding van registratievereisten voor polymeren die hiervan onder REACH nog zijn vrijgesteld. De Commissie overweegt uitgebreide data te vragen. FEICA en de VLK (lijm en kit) pleiten voor een beperkte dataset van polymeerinformatie. Data op zich dragen niet bij aan meer bescherming van mens en milieu, maar leiden wel tot extra administratieve last bovenop de al bestaande registratieverplichtingen. Ook BusinessEurope, de Europese VNO-NCW, pleit voor een duidelijke focus op verduurzaming bij het verzamelen van data.

Informatie: VVVF-ledennet

VOOR SUCCES EU GREEN DEAL IS STRAKKE HANDHAVING VEREIST

Bij de implementatie van de Europese Green Deal (waaronder de Chemicals Strategy for Sustainability) speelt handhaving van de Europese wetgeving voor veilige en duurzame (grond) stoffen een centrale rol. Dat stellen Europese organisaties in de chemieketen – waaronder ook CEPE (verf en inkt) en FEICA (lijm en kit) – in een gezamenlijke verklaring. Handhaving is volgens hen niet alleen belangrijk voor het behalen van de ambities, maar is ook cruciaal voor het concurrentievermogen van de Europese bedrijven. Er mag géén product (voorwerp, stof of mengsel) op de Europese markt komen als het niet voldoet aan de Europese regels.

Informatie: VVVF-ledennet

EUROPESE CAMPAGNE OVER SCHAARSTE AAN CONSERVERINGS- MIDDELEN

CEPE, de Europese koepelorganisatie, heeft een campagne gelanceerd over het belang van conserveringsmiddelen. In watergedragen verf, drukinkt, en ook lijm en kit, zijn conserveringsmiddelen een onmisbaar ingrediënt. Ze zorgen ervoor dat micro-organismen zoals bacteriën, gisten, schimmels of algen in de watergedragen producten geen kans krijgen om te groeien. Het coatingproduct is daardoor langer houdbaar in het blik of de ondergrond waarop het is aangebracht.

De industrie ziet dat door de Europese regelgeving conserveringsmiddelen worden uitgefaseerd en dat er geen of nauwelijks nieuwe biociden op de markt komen. Daarmee komen de watergedragen producten in het gedrang. Via deze campagne dringt de industrie er bij de regelgevers aan hierop actie te nemen.

Informatie: VVVF-website

ARBEID

ARBEIDSINSPECTIE LEGT SNELLER BOETES OP

De Arbeidsinspectie gaat sneller boetes opleggen als bedrijven niet voldoen aan het 4-stappenplan voor werken met gevaarlijke stoffen. Het niet voldoen aan een RI&E-verplichting viel voorheen onder 'overige overtredingen', waarvoor de Arbeidsinspectie eerst een waarschuwing moet uitdelen.

Sinds 9 februari 2022 moet een inspecteur meteen een boete opleggen als er (delen van) dit onderdeel van de RI&E ontbreken. Het maximale boetebedrag wordt verhoogd van 3.000 euro naar 4.500 euro.

CAO-PARTIJEN WEER AAN ONDERHANDELINGS-TAFEL

De cao voor de bereide verf- en drukinktindustrie loopt af op 31 maart 2022. Daarom startten FNV, CNV en de VVVF begin februari met nieuwe onderhandelingen. Op de eerste onderhandelingsdag legden de partijen hun wensen op tafel. De VVVF inventariseerde de voorstellen bij de verschillende ledenbedrijven. Na de eerste twee onderhandelingsrondes hield de VVVF een ledenraadpleging per e-mail. Wordt vervolgd.
Informatie: VVVF-ledennet

VVVF VERSPREIDT KENGETALLEN PENSIOENEN

Het Pensioenfonds PGB verstrekt elk jaar de kengetallen voor de pensioenen van de verf- en drukinktindustrie. De VVVF verspreidde begin dit jaar de geactualiseerde parameters van het Pensioenfonds PGB voor 2022 onder haar leden. Daarin staan de kernegegevens van de pensioenregeling voor de verf- en drukinktindustrie zoals het opbouwpercentage van het ouderdomspensioen, het opbouwpercentage van het partnerpensioen en dergelijke. Bovendien is de verdeling van de premie tussen de werkgever en de werknemer opgenomen.
Informatie: VVVF-ledennet

DUURZAAM & INNOVATIE

VVVF DOET NULMETING NAAR CO₂-EMISSION VAN BRANCHE

Medio 2021 lanceerde de Europese Commissie het 'Fit for 55'-pakket. Daarin werd verschillende sectoren opgelegd de CO₂-uitstoot sneller te verlagen. Om een beeld te krijgen van de huidige uitstoot én om in kaart te brengen wat de grootste componenten van de CO₂-emissie zijn, laat de VVVF dit jaar onder een aantal leden een nulmeting in scope 1, 2 en

3 uitvoeren. De branche kan zo haar bijdrage aan de EU Green Deal duidelijk maken. Ook zal het rapport aangeven welke investeringen en maatregelen het meest effectief zijn. Dat ondersteunt individuele ledenbedrijven op hun weg naar een klimaatneutrale bedrijfsvoering.
Informatie: VVVF-ledennet

UPDATE KUNSTSTOF-RECYCLAAT IN VERF-EMMERS

Binnenkort kunnen verfproducenten die duurzamere verpakkingen willen gebruiken zich

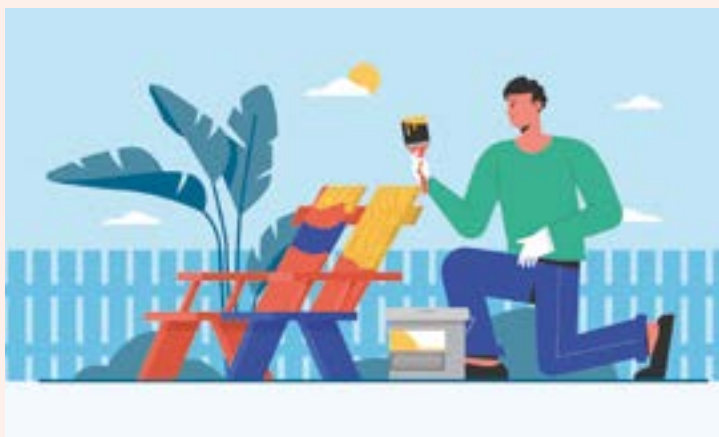
committeren aan de ambitie om in 2025 alleen kunststof verfemmers te gebruiken die van gerecycled plastic zijn. De ambitie volgt uit een project in opdracht van Rijkswaterstaat, waaraan verfproducenten, bouwmarkten, afvalverwerkers en verpakkingproducenten meededen. Binnenkort publiceert MVO Nederland (de projectleider) een ambitiedocument dat alle geïnteresseerde stakeholders kunnen ondertekenen. Onderzoeksbureau CE Delft rekende uit dat een recyclelaat verfemmer ongeveer 50% minder milieukosten heeft in vergelijking met een verfemmer van nieuwe kunststof.
Informatie: VVVF-ledennet

VVVF LANCEERT ANIMATIE 'KWAST EN ROLLER SCHOON'

Voor consumenten (en wellicht ook voor zelfstandige schilders) is het niet altijd duidelijk wat ze na een verflus met de gebruikte kwast en/of roller moeten doen. De VVVF heeft er daarom een informatieve animatie over laten maken die te zien is op YouTube (zoek op 'animatie kwast en roller schoon'). Doelstelling is om onder andere via social media zoveel mogelijk mensen uit de doelgroep te bereiken.

De animatie van de VVVF kreeg Europees veel bijval. Zusterorganisaties van de VVVF in België, Denemarken, Duitsland, Frankrijk, Hongarije, Griekenland, Spanje, Polen en Zweden hebben de animatie uitgezet in de eigen taal en/of met ondertiteling. De Europese koepelorganisatie CEPE

heeft de Engelstalige versie verspreid onder Europarlementariërs, leden van de Europese Commissie en andere relaties in Brussel. De landenorganisaties hebben de animatie eveneens breed verspreid. Bedrijven kunnen er eveneens naar verwijzen, opdat breed bekend is wat consumenten moeten doen met de kwast of roller na een verflus.
Informatie: www.vvfv.nl/schoon

BEDRIJVEN GAAN RAP- PORTEREN OVER DUUR- ZAAMHEIDSPRESTATIES

Met de komst van de Corporate Social Reporting Directive (CSRD) in 2023 moeten duizenden bedrijven gaan rapporteren over hun duurzaamheidsprestaties. De Europese Commissie wil grotere bedrijven (die voldoen aan twee van de drie criteria '250 werknemers, 40 miljoen omzet en 20 miljoen aan activa') hiertoe verplichten. Die verplichting gaat later mogelijk ook voor het midden- en kleinbedrijf gelden. Al zijn er Euro-parlementariërs die de administratieve lastendruk voor kleine bedrijven te hoog vinden. Informatie: VVVF-ledennet

GEMEENTE KAN IN 2022 DUURZAAM BEDRIJFS- DAK EISEN

Met een wijziging van het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) krijgen gemeenten de mogelijkheid om zonnepanelen of vegetatie op daken van industriebedrijven te eisen. Dat wil zeggen: als het technisch mogelijk én rendabel is. Bovendien moeten gemeenten hun eis onderbouwen met bijvoorbeeld een regionale vraag naar duurzame energieopwekking of meerwaarde bij het opvangen van regenwater. Vanaf het moment dat de Omgevingswet in werking treedt, kan de gemeente een duurzaam dak vragen. Ook voor bestaande industriegebouwen. De gemeente kan echter niet meer zonnepanelen eisen dan voor het energieverbruik van het gebouw zelf nodig zijn. Informatie: VVVF-ledennet

VVVF PUBLICEERT COATINGS CARE 2020

Ledenbedrijven van de VVVF delen jaarlijks hun performance indicators over veiligheid, gezondheid en milieu. Die informatie verzamelt de VVVF via de Coatings Care-enquête. Het rapport biedt de leden meer inzicht in de branche en de prestaties van hun onderneming daarbinnen. Ook geeft het de progressie in de sector weer en draagt het bij aan bewustwording. Doordat over een langere periode data worden ingezameld, zijn door de tijd heen duidelijke trends te zien. De Coatings Care-benchmark is door en voor de VVVF-leden. Ofwel, het rapport is alleen voor hen beschikbaar. Informatie: VVVF-ledennet

EU-CRITERIA VOOR DUUR- ZAME INVESTERINGEN

Om investeerders beter hun weg te laten vinden naar duurzame bedrijven werkt de Europese Commissie aan een 'EU Taxonomy'. Dit raamwerk moet bepalen of een bedrijf of activiteit een 'duurzame investering' is of niet. Om het stempel 'duurzaam' te krijgen, moet een bedrijf op minstens één van zes genoemde criteria een positieve impact hebben en mag het op geen van de criteria negatief scoren. Het conceptraamwerk beschrijft hoe producenten én gebruikers van o.a. verf, inkt, lijm of kit, zoals bijvoorbeeld bouw- en renovatiebedrijven, positief kunnen scoren op het criterium 'Preventie en bestrijding van vervuiling'. Informatie: VVVF-ledennet

VVVF

LEDEN KRIJGEN VERRASSING VOOR GEBRUIK VVVF-TOOLS

De eerste elf ledenbedrijven en bedrijfsonderdelen hebben vijf sets 'Super Sokken' van de VVVF/VLK ontvangen. Ze kregen deze attentie omdat ze gebruik maken van vier van de vijf tools voor veilig en gezond werken die de brancheorganisaties hebben ontwikkeld. Dat betreft:

1. Stoffentool (een database van bijna 4.000 stoffen met informatie over de wettelijke status ervan)
2. Transporttraining (training voor medewerkers die met gevaarlijke stoffen werken; een verplichting volgens ADR)
3. VeiligmetVerf.nl (distributieplatform van veiligheidsinformatiebladen)
4. Veiligheidsbeheerssysteem (op maat gemaakt voor de ledenbedrijven)
5. Buddysysteem veilig & gezond werken (HSE-deskundigen uit de achterban gaan langs bij een lidbedrijf voor een frisse blik op veilig en gezond werken)

Natuurlijk heeft veiligheid bij alle bedrijven binnen de branche prioriteit, maar door gebruik te maken van de VVVF/VLK-tools zorgen bedrijven voor de continuïteit ervan. Meer informatie is te vinden op ledennet of neem contact op met het VVVF/VLK-bureau. Informatie: www.vvfv.nl/tools

BEDRIJVEN WERKEN MET SCHOLIEREN AAN EEN DUURZAME TOEKOMST

Met het programma 'Imagination at work' koppelt Centrum Jongeren Communicatie Chemie (C3) bedrijven en eindexamenscholieren havo en vwo aan elkaar. Bedrijven krijgen zo nieuwe inzichten in de weg naar verduurzaming; scholieren leren over werken in de chemie. Geïnteresseerde bedrijven kunnen zich aanmelden voor de editie 2022-2023 waarvan het programma openstaat richting wiskunde, natuurkunde, biologie en informatica. De tijdsinvestering in kennismaking, begeleiding en beoordeling komt voor bedrijven op maximaal 15 tot 20 uur. C3 verzorgt een training om te helpen bij de begeleiding van de leerlingen. Met het profielwerkstuk doen leerlingen mee aan een wedstrijd. In april 2023 vindt de finale plaats. Informatie: VVVF-website

Absoluut betrouwbaar. Zelfs onder zware omstandigheden.

DE NIEUWE MMS® INSPECTION SERIE

MMS® INSPECTION DFT: de nieuwe standaard voor laagdiktemeting van zware corrosiebescherming. Meet zowel op stalen- als aluminiumsubstraten met de flexibele dubbele sonde. Geheel in overeenstemming met internationale normen, waaronder SSPC-PA2. Maakt elke inspectie gemakkelijk met LED-, trillings- en geluidssignalen. Bestand tegen stoten, stof en waterstralen.

www.helmut-fischer.com

fischer®

SPECIALTY PIGMENTS:

- FLUORESCENT
- GLOW IN THE DARK
- THERMOCHROMIC
- PHOTOCHROMIC

ORGANIC PIGMENTS:

- YELLOW 74
- YELLOW 83
- RED 57:1

COATING ADDITIVES:

- ANTISLIP POWDERS
- MATTING AGENTS
- THIXOTROPIC AGENTS
- ZEOFLAIR FOR ODOR AND VOC REMOVAL
- FILLERS & FIBERS
- CENOSPHERES

Lithos Benelux levert pigmenten en additieven voor uw verf, inkt of coating. Hoe kunnen wij u van dienst zijn?

LITHOS BENELUX BV • 010 - 445 61 00 • INFO@LITHOSBENELUX.NL

Lithos Benelux

COLOFON

VERF&INKT MAGAZINE

Verf&Inkt is een uitgave van de Vereniging van Verf- en Drukinktfabrikanten (VVVF). De VVVF behartigt de belangen van de Nederlandse verf- en drukinktindustrie. Het blad wordt verspreid onder leden van de branche-organisatie en externe relaties. Verf&Inkt verschijnt vier keer per jaar. Verf&Inkt wil een opinieblad zijn. Dat betekent dat van VVVF-standpunten afwijkende meningen niet uit het blad geweerd worden.

REDACTIE

Adriaan van Hooijdonk
(hoofdredacteur)
E: hooijdonk@vvvf.nl

VVVF-communicatie
E: communicatie@vvvf.nl

VORMGEVING

StudioDAM, Amsterdam

ADVERTENTIEACQUISITIE

Mooijman Marketing & Sales
Julius Röntgenstraat 17
2551 KS Den Haag
T: 070-323 4070
E: dm@mooijmanmarketing.nl

Advertenties vallen buiten de verantwoordelijkheid van de redactie.

DRUK

Impressed, Pijnacker

ABONNEMENTEN

Wie werkzaam is in de verf- en drukinktindustrie of op een andere wijze direct of indirect bij de verf- en drukinktindustrie betrokken is, kan in aanmerking komen voor een kosteloos abonnement op Verf&Inkt.

Meld u aan via info@vvvf.nl en u krijgt zo spoedig mogelijk bericht. Meer informatie: T: 070-444 0680
E: info@vvvf.nl.

OVERNAME

Overname van artikelen uit Verf&Inkt is alleen toegestaan na voorafgaande schriftelijke toestemming van de redactie. In de meeste gevallen zal die graag worden gegeven.

ISSN: 2468-421X

VEILIG OP WEG

Zit de lading verf of lijm goed vast?

Vastsjorren of insluiten van lading of net over lading?
Voor het juiste antwoord: doe de VVVF / VLK Transport Awareness Training. En leer meer over pictogrammen.

VVVF/VLK praktijktraining voor logistiek- en magazijnmedewerkers

ADR verplicht bedrijven om werknemers die betrokken zijn bij het vervoer van gevaarlijke goederen, op te leiden overeenkomstig 1.3.2 van de ADR-wetgeving voordat zij verantwoordelijkheden op zich nemen. De VVVF/VLK Transport Awareness training is hier een invulling van.

Neem voor meer informatie of voor een login contact met ons op:
VVVF en VLK, Loire 150, 2491 AK Den Haag, tel. 070 444 0680, info@vvvf.nl en info@vlk.nl

UITGEVER

VVVF
Postbus 241
2260 AE Leidschendam
T: 070-444 0680
E: info@vvvf.nl
www.vvvf.nl

© VVVF

Alle rechten voorbehouden. Behoudens de door de Auteurswet 1912 gestelde uitzonderingen,

mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd (waaronder begrepen het opslaan in een geautomatiseerd gegevensbestand) of openbaar gemaakt, op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de VVVF. De bij toepassing van art. 16B en 17 Auteurswet 1912 wettelijk verschuldigde vergoedingen wegens fotokopiëren, dienen te worden voldaan aan de Stichting

Reprorecht, Postbus 882, 1180 AW te Amstelveen. Hoewel aan de totstandkoming van deze uitgave de uiterste zorg is besteed, aanvaarden de auteur(s), redacteur(en) en uitgever geen aansprakelijkheid voor eventuele fouten of onvolkomenheden.

VVVF BIEDT
BEDRIJVEN EN
KENNISCENTRA EEN
PODIUM OM KENNIS
EN ERVARING TE
DELEN MET DE VERF-
EN INKTBRANCHE

VVVF&PODIUM

BEMA KUNSTSTOFFEN / CCT-PRO / DIJKSTRA PLASTICS
/ E & R / ELCOMETER / EMSBROEK / ESKENS PROCESS
SOLUTIONS / HELMUT FISCHER MEETTECHNIEK /
INVENTECH / LITHOS BENELUX / TECHEMA / TOXIC

BEMA KUNSTSTOFFEN

Bema Kunststoffen BV
Deltastraat 14
74301 RC Zierikzee

www.bema.nl
+31 111 418800
r.vanschijndel@hpi-group.com

Specialisten in kunststof

De HPI Group is gespecialiseerd in kunststof producten en verpakkingen. De groep bestaat uit verschillende MKB bedrijven, die allemaal hun eigen specialisatie hebben.

Onze producten variëren van hoogwaardige componenten voor de automotive industry tot aan de bekende muurverf testers in de doe-het-zelf-winkel, van de kunststof poten van zonnecellen tot aan composiet putdeksels.

De kracht van de groep zit in de expertise en toewijding van de individuele bedrijven.

De HPI Group gelooft in de innovatiekracht van de verschillende ondernemingen en is hierdoor in staat om haar klanten optimaal te bedienen.

Onze bedrijven zijn : Bema Kunststoffen

- CKV Plastics
- Metron
- Pack Power
- Pet Innovators
- Geku Plastic
- Kunststof Plus

CCT-PRO

CCT-Pro: Professionals in testing of coating systems

Coating Certification & Testing Professionals B.V. (CCT-Pro) is capable to evaluate the physical properties of paint systems and especially those of protective coatings. We do this by using state of the art testing equipment in combination with analytical skills of our experienced staff.

We can test and evaluate anticorrosion properties of your formulations according to various international standards such as ASTM, BS, Norsok and ISO. Testing includes salt spray testing, accelerated weathering (QUV), cycle corrosion testing, cathodic disbonding and Electrochemical testing procedures such as Electrochemical Impedance Spectroscopy (EIS).

In addition we can provide assistance in designing test programs, whether you just want to pass for instance ISO 12944 requirements or just want to set-up an effective screening program.

However, CCT-Pro can offer more than testing services alone, we also can evaluate your paint formulation on compositional level and provide advice on how to improve your product.

Our staff have ample experience in developing paint systems and setting up testing series and therefore can act as valuable sparring partners for your technical department.

Please feel free to contact us for quotes or more information.

CCT-Pro BV
Huygensstraat 3
2652 XK Berkel en Rodenrijs

www.cct-pro.com
0105120111
lab@cct-pro.com

DIJKSTRA PLASTICS

De trots van Dijkstra Plastics; de PCR-emmer

Onze verpakkingsemmers gaan geen uitdaging uit de weg. Ze zijn in te zetten voor een breed aantal toepassingen, geschikt voor zowel vloeibare als vaste stoffen en hebben hun waarde bewezen voor het gebruik van verf, lijm, epoxy, asfaltbeton en composieten. Wij nemen graag de tijd om samen met onze klant tot het beste model en de meest geschikte verpakkingsoptelling te komen.

Voor onder andere de verfbranche leveren wij ook emmers gemaakt van Post Consumer Recycled (PCR), oftewel materiaal gemaakt van consumentenafval. Op deze manier maken wij van kunststof-afvalstromen nieuwe grondstoffen en verminderen wij de CO₂ uitstoot met maar liefst 90% per emmer. Dankzij deze emmer kunnen wij niet alleen onze eigen uitstoot verminderen maar ook die van onze klant. In samenwerking met onze klanten en partners streven wij naar een duurzame en circulaire verpakkingindustrie.

Wil je weten of onze PCR-emmer geschikt is voor jouw product? In onze eigen testruimte voeren wij praktijktests uit om samen met jou de best presterende emmer vast te stellen. Daarnaast maken wij in onze productieomgeving een analyse van het traject dat de verpakking aflegt en de processen die worden doorlopen in de keten. Op deze manier krijg je altijd het best passende advies.

Dijkstra Plastics
Industriestraat 30-34
7482 EZ Haaksbergen

www.rdplastics.nl
053 572 38 84
info@rdplastics.nl

E & R

Optimaal Dispergeren, Malen, Mengen & Afvullen

E & R B.V. uit Vlaardingen is al meer dan 40 jaar uw specialist in procesmachines en technische ondersteuning voor de Verf- & Drukinkt Industrie.

Samen met onze partners NETZSCH Feinmahltechnik GmbH en J. De Vree & Co. N.V. leveren wij innovatieve Dispergeersystemen, Parelmolens, Mengmachines, Roerwerken, Half- en Volautomatische Afvulmachines en Turn-key projecten.

Onze slijtvaste machines staan bekend om de hoge bedrijfszekerheid en lage onderhouds- en verbruikskosten.

Tevens verzorgen wij uw periodiek onderhoud, revisie, test- en huur mogelijkheden, training van operators, proces-ondersteuning en gebruikte machines.

Ook voor maalparels bent u bij ons aan het juiste adres. Wij leveren diverse type maalparels vanuit eigen voorraad en voor ieder type paelmolen-systeem.

Optimaal Dispergeren, Malen, Menging en Afvullen. Hogere productiviteit. Kortere omsteltijden. Sneller reinigen. Besparen op energie, koelwaterverbruik en onderhoud.

Wij vertellen u er graag meer over!

Voor meer informatie : info@er-bv.com of kijk eens op www.er-bv.com

E & R B.V.
Stoomloggerweg 1
3133 KT Vlaardingen

www.er-bv.com
010 4601544
info@er-bv.com

ELCOMETER

Elcometer 1720 Abrasie- en Wasbaarheidstesters

Deze robuuste, betrouwbare en extreem veelzijdige machines zijn ontworpen voor het testen van de wasbaarheid, borstelbaarheid en schuurvastheid van een heel scala aan materialen, waaronder verf, vernis, coatings, leer, hout, plastics, bedrukt materiaal, stoffen enz.

- Gemaakt van geanodiseerd aluminium en dus duurzaam en robuust
- Alle stations kunnen zowel nat als droog getest worden
- Het duurzame en robuuste ontwerp is standvastig onder testcondities waardoor u zelfs bij de snelste borstelsnelheid herhaalbare resultaten kunt produceren
- Snel verwisselbaar werktuigen
- Test 4 monsters tegelijk
- Digitale display in meerdere talen
- Instelbare borstellengte van 10 tot 300mm (0.4 tot 11.8")
- De slagsnelheid kan van 10 tot 65 cycli per minuut ingesteld worden, of op de vaste ISO-norm snelheid van 37 cycli/min
- Elcometer heeft een heel scala aan hulpmiddelen voor het testen van vlakke en gewelfde monsters
- Verkrijgbaar met of zonder ingebouwde doseerpomp

elcometer®

Elcometer BV
Newtonlaan 203
3584 BH Utrecht

www.elcometer.com
030-2591818
nl_info@elcometer.com

EMSBROEK

Emsbroek uw adres voor tank- en chemie-installaties

Emsbroek onderscheidt zich als een no-nonsense organisatie en is expert op het gebied van innovatieve technieken bij opslag- en distributiesystemen voor bindmiddelen, oplosmiddelen en chemicaliën. Ons werk is toonaangevend in de branche, de klant staat centraal, en de kwaliteit van de producten en diensten is hoog.

De basis van de activiteiten ligt bij installaties die vallen onder de PGS 31, BRL-K903 / SIKB 7800. Wij zijn door KIWA gecertificeerd voor 'Regeling Erkenning Installateurs Tankinstallaties', de REIT-regeling.

Het ontwerpen en bouwen van installaties is werk voor specialisten. Emsbroek is een van de weinige specialisten op dit gebied in Nederland. Wij bouwen alle installaties van zowel RVS, staal als kunststof, met onder- of bovengrondse opslagtanks. Gezien de grote diversiteit aan opgeslagen stoffen is iedere opslag een special, veiligheid heeft hierbij onze hoogste prioriteit. Een Risico-Inventarisatie & Evaluatie (RI&E's) waarbij de knelpunten op gebied van veiligheid en regelgeving inzichtelijk worden gemaakt, maakt standaard deel uit van onze werkwijze. Voor deze knelpunten wordt, samen met de klant, in het ontwerp de juiste oplossing gekozen om zo de beste installatie te kunnen bouwen.

Bij een bestaande installatie kunnen we samen met u een plan maken om de installatie te keuren, aan te passen of indien noodzakelijk te vervangen.

Voor meer informatie, neem gerust contact met ons op.

EMSBROEK.NL
tank & chemie installaties

Emsbroek B.V.
Nijverheidsweg 2
7251 JV Vorden

www.emsbroek.nl
0575 743 530
info@emsbroek.nl

ESKENS PROCESS SOLUTIONS

Eskens Process Solutions
Distributieweg 6
2404 CK Alphen aan den Rijn

www.eskens.com
+31 172 468046
info@eskens.com

NIEUW : DYNO®-MILL UBM

De WAB-groep breidt het gamma DYNO®-MILL UBM maalmolens verder uit met een machine voor kleinere productievolumes : de DYNO®-MILL UBM 5

Naast de laboratorium molen, die in 2019 onder de naam DYNO®-MILL Unilab werd gelanceerd, bestaat het gamma DYNO®-MILL UBM productiemachines nu uit de UBM 5, de UBM20, de UBM50 en de UBM100.

Het is duidelijk dat de machinefabrikant Willy A. Bachofen verder inzet op het vervangen van de vele oude DYNO-MILL KD maalmolens die over heel de wereld verspreid staan. Vaak zijn deze machines 40 jaar en ouder, soms hebben ze nog een enkele seal, maar sowieso zijn ze minder efficiënt dan de nieuwe generatie DYNO®-MILL UBM molens.

Door de innovatieve DYNO®-DISC BC-maalschijven van deze nieuwste generatie maalmolens kunnen de maalparels in min of meer gesloten compartimenten op een zeer efficiënte wijze inwerken op het te dispergeren product. Hierdoor halen we met kleinere maalkamers een grotere flow en zijn de DYNO®-MILL UBM molens zeer energiezuinig.

Zijn uw oude machines aan vervanging toe, of zoekt u naar een efficiënte uitbreiding van uw productie?

Contacteer dan Eskens Process Solutions via info@eskens.com, en wij regelen voor u een vergelijkende test op één van de DYNO®-MILL UBM maalmolens.

HELMUT FISCHER MEETTECHNIEK

Laagdiktemeters van de hoogste kwaliteit

Veel gebruikers zijn zich er niet van bewust dat coatings van enorm belang zijn in de industrie. Vaak bereiken bepaalde producten hun functionaliteit alleen door het aanbrengen van een speciale coating. Dergelijke coatings lossen verschillende taken op: als esthetische afwerking, bescherming tegen corrosie en ze vervullen mechanische functies.

Om ervoor te zorgen dat kwaliteitscontrole snel, soepel en betrouwbaar kan worden uitgevoerd, zijn de eisen voor coatingdiktemeters net zo hoog als voor de coating zelf.

In 1953 ontwikkelde en produceerde Helmut Fischer de eerste coatingdiktemeter in zijn werkplaats in Stuttgart, Duitsland. In de loop der jaren is ons portfolio van draagbare coatingdiktemeters voor niet-destructieve kwaliteitscontrole voortdurend uitgebreid, vernieuwd en geoptimaliseerd. Enerzijds kenmerken de Fischer coatingdiktemeters zich door een hoge mate van gebruiksvriendelijkheid door eenvoudige bediening. Anderzijds profiteert u van bewezen, precieze en nauwkeurige resultaten van uw coatingdiktemetingen. De coatingdiktemeters zijn draagbaar en kunnen zowel tijdens de productie als tijdens de levenscyclus van het product worden gebruikt. Dat aspect stelt ons in staat om aan de behoeften van klanten over de hele wereld te voldoen.

Van kleine coatingdiktemeters met geïntegreerde sondes voor snelle, eenvoudige coatingdiktemetingen in het veld tot high-end coatingdiktemeters met een verscheidenheid aan sondes en grote kleurendisplays. Wij zorgen ervoor dat u altijd de juiste coatingdiktemeter bij de hand heeft. Meet ons met onze bewering.

Helmut Fischer Meettechniek BV
Tarasconweg 10
5627 GB Eindhoven

www.helmut-fischer.com/nl
040 2482255
Info.nl@helmut-fischer.com

INVENTECH

Heterogene submicron- en microdeeltjes karakteriseren

Voor het verbeteren van R&D en in-line kwaliteitscontrole van verven, coatings en inktten, is er een nieuwe methode op de markt om heterogene submicron- en microdeeltjes te karakteriseren in vloeistoffen met hoge resolutie. De meerwaarde van deze optische methode komt naar voren wanneer heterogene monsters moeten worden gemeten. Typische formuleringen worden gemaakt door een mix van meer dan één component. Zelfs als de eigenschappen van elke component bekend zijn leveren traditionele methoden gemiddelde gegevens over het hele monster, waarbij alle deeltjes als hetzelfde worden beschouwd, alleen met verschillende groottes. Dit kan een beperking zijn bij verschillende R&D- en QC-taken. SPES lost dit probleem op, zodat de gebruikers de kenmerken en het gedrag van een bepaald type deeltjes kunnen meten in aanwezigheid van andere componenten/deeltjes. De SPES-methode behoudt zijn prestaties wanneer hij werkt met zeer polydisperse en heterogene suspensies, wat een grote beperking is van traditionele optische methoden.

Gratis webinar

De SPES-methode kent meer voordelen, waarmee u kennis kunt maken tijdens een gratis webinar op woensdag 20 april om 15.00 uur. Aanmelden is mogelijk door het scannen van de QR-code of door een mail te sturen naar info@inventech.nl.

LITHOS BENELUX

ARASTIR 20 - Onze unieke technologie - Uw nieuwe mogelijkheden

Sinds kort levert LITHOS BENELUX de door ARALON ontwikkelde droge dispersies van organische pigmenten in poedervorm (ongeveer 3 µm).

Deze in Duitsland geproduceerde ingekapselde organische pigmenten bezitten een unieke hybride polymeermatrix met hoge alkalische stabiliteit en water compatibiliteit ter voorkoming van "staining" en "bleed-out".

ARASTIR-20 is formaldehyde-vrij en bevat geen VOC's, geen zware metalen en geen minerale oliën. Daarom is ARASTIR -20 bij uitstek geschikt voor de productie van (vinger)verf, lakken en coatings.

ARASTIR-20 zijn niet bedoeld als vervanging voor vloeibare dispersies of pasta's, omdat ze zwakker zijn in kleur. Integendeel, ze openen nieuwe mogelijkheden in verwerking en toepassing, die vaak alleen voorbehouden zijn aan anorganische pigmenten.

ARASTIR-20 is verkrijgbaar in 4 kleuren. Wij sturen u graag een sample toe om te testen.

Lithos Benelux BV
Koningin Wilhelminahaven NZ 26
3134 KE Vlaardingen

www.lithosbenelux.nl
010 - 445 61 00
info@lithosbenelux.nl

TECHEMA

Just in Time Production

Industrie 4.0 geautomatiseerde productiesystemen

- * Slimmer produceren
- * Klantgericht produceren
- * Onderhoudsintervallen met korte productiestops

Het zijn allemaal voordelen van Industrie 4.0

Is Industrie 4.0 geschikt voor uw bedrijfsvoering?

Deze vraag zal per situatie beantwoord moeten worden.

Vaststaat dat diverse ondernemingen in de verf en inkt u zijn voorgegaan.

Ben u geïnteresseerd in de mogelijkheden van Industrie 4.0 neem dan contact met ons op.

Techema bv
Damzigt 58
3454 PS De Meern

www.techema.nl
+31 (0) 348-402524
info@techema.nl

TOXIC

Toxic, wij werken aan een wereld waarin werk geen leven kost

Toxic Safety Solution houdt voor jou het verplichte stoffenregister bij, berekent de blootstelling aan gevaarlijke stoffen (Ecetoc-Tra) en geeft automatische een voorzet voor het maatregelenpakket RI&E.

Elke organisatie is anders en zit in een andere fase qua bewustwording en professionalisering op het gebied van veiligheid. Dat begrijpen wij.

Bel daarom gerust vrijblijvend met een vraag 070 3780162 ook bij een onduidelijkheid.

Arbeidsinspectie is bekend met Toxic.

Toxic
Maanweg 174
2516 AB Den Haag

www.toxic.nl
070 378 0162
s.de.ruiter@sdu.nl

HILDERING PACKAGING

SPECIALIST IN BLIKVERPAKKINGEN

voor alle soorten vulgoed

voor meer componenten

voor impact op het schap

voor veilig transport

**Al 60 jaar de beste verpakkingsooplossingen
speciaal voor verf en chemie**

www.hildering.com